

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης,
Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: Γραφιστική Εντύπου και
Ηλεκτρονικών Μέσων

Κωδικός: 24-01-23-1

ΣΑΕΚ

Ημερομηνία Έκδοσης
Σεπτέμβριος 2024

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην Ειδικότητα:
«Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων»**

Συγγραφική ομάδα
‘Όλγα Απέργη
Ευάγγελος Συρίγος
Μαρία Σιδηρά

**Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης
του οδηγού κατάρτισης**
Κωνσταντίνος Παπαδάκης

Το περιεχόμενο του Οδηγού Κατάρτισης της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (Ι.Ε.Κ.)» [κωδικός ΟΠΣ (MIS) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014 - 2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και, ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος	6
2. Εισαγωγή.....	7
Μέρος Α' - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	10
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	11
1.1 Τίτλος ειδικότητας.....	11
1.2. Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	11
2. Συνοπτική Περιγραφή Ειδικότητας	11
2.1. Ορισμός ειδικότητας.....	11
2.2. Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	12
2.3. Προοπτικές Απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	12
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης.....	13
3.1. Προϋποθέσεις εγγραφής.....	13
3.2. Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	14
4. Χορηγούμενοι τίτλοι - Βεβαιώσεις - Πιστοποιητικά	14
5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα	14
5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού	14
5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην ειδικότητα	15
6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων Ι.Ε.Κ.....	15
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	15
8. Πιστωτικές Μονάδες.....	16
9. Επαγγελματικά Δικαιώματα	17
10. Σχετική Νομοθεσία	17
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	18
Μέρος Β' - ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	20
1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	21
2. Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	21
Μέρος Γ' - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	24
Γ1 - ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	25

1. Ωρολόγιο Πρόγραμμα.....	25
2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	26
2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α'	26
2.1.A. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ (Προϊστορική τέχνη - 18 ^{ος} αιώνας)	26
2.1.B. ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ	27
2.1.Γ. ΣΧΕΔΙΟ - ΧΡΩΜΑ.....	28
2.1.Δ. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΥΠΟΥ	29
2.1.Ε. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΙΚΟΝΑ	31
2.1.ΣΤ. ΧΡΩΜΑ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	32
2.1.Ζ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	33
2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β'	34
2.2.A. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ (19ος - 20ος αιώνας)	34
2.2.B. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ	35
2.2.Γ. ΣΚΙΤΣΟ - ΣΥΝΘΕΣΗ	36
2.2.Δ. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΥΠΟΥ & ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ	37
2.2.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ	38
2.2.ΣΤ. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΚΕΤΑΣ	39
2.2.Ζ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	40
2.3. ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'	41
2.3.A. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕΛΙΔΑΣ	41
2.3.B. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ	42
2.3.Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΚΕΤΑΣ.....	43
2.3.Δ. ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΥΜΕΣΑ	44
2.3.Ε. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ	45
2.3.ΣΤ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	46
2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'	47
2.4.A. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕΛΙΔΑΣ	47
2.4.B. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΥΜΕΣΑ	49
2.4.Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ	49
2.4.Δ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	50
Γ2 - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	52
1. Αναγκαίος και Επιθυμητός Εξοπλισμός & Μέσα Διδασκαλίας.....	52
2. Διδακτική Μεθοδολογία.....	54

3. Υγεία και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης.....	55
3.1. Βασικοί Κανόνες Υγείας και Ασφάλειας	56
3.2. Μέσα ατομικής προστασίας	57
Προβλέπεται η τήρηση βασικού εξοπλισμού παροχής πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ατυχήματος. Δεν είναι απαραίτητα ειδικά μέσα ατομικής προστασίας.	
.....	57
Μέρος Δ' - ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	58
1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	59
2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η	61
2.1. Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης	61
2.2. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης	61
2.3. Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	63
3. Οδηγίες για τους εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης	64
4. Ο ρόλος του/της Εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης.....	66
5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης	66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Προφίλ εκπαιδευτών/τριών	69
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	72
Α. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	72
Β. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης.....	73
Γ. Σχετική Εθνική Νομοθεσία	74

1. Πρόλογος

Ο Οδηγός Κατάρτισης της ειδικότητας «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (Ι.Ε.Κ.)¹» [κωδικός ΟΠΣ (MIS) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014 - 2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και, ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Το έργο αυτό αποτέλεσε μία ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά την μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση Covid-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε μία συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Εμπερικλείοντας μία καινοτομική δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών επιδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

⊕ Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον Ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής.

⊕ Αναπτύχθηκαν:

- Επικαιροποιημένοι «οδηγοί κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης.
  - Αντίστοιχα εκπαιδευτικά εγχειρίδια, για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών.
  - Συναφείς τράπεζες θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- ⊕ Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της εκπαίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη

¹ Όπου αναφέρεται ο όρος «Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης» ή το αρκτικόλεξο «ΙΕΚ», νοούνται οι Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή το αρκτικόλεξο «Σ.Α.Ε.Κ», αντίστοιχα, παρ. 2 άρθρο 3 του ν. 5082/2024(Α'9)

του το ισχύον θεσμικό πλαίσιο καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

- ⊕ Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο αναπτύχθηκε, μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των Οδηγών Κατάρτισης, των Εγχειριδίων και των Τραπεζών θεμάτων, έτσι ώστε αυτά να βρίσκονται - κατά το δυνατόν - σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2. Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται κυρίως στα στελέχη σχεδιασμού, στους/στις εκπαιδευτές/τριες των προγραμμάτων καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους - στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μία συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος που στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας εκπαιδευόμενων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α'-Δ') Μέρη.

- *To A' Μέρος παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.*

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια κατάρτισης των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης

και κατάρτισης στην ειδικότητα, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- *To Β' Μέρος εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους Ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.*

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες, μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- *To Γ' Μέρος εστιάζεται στο περιεχόμενο και τη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.*

Το Μέρος Γ' περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα καθώς και την περίληψη, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα της κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται σε μία σειρά άλλων προδιαγραφών όπως τον αναγκαίο εξοπλισμό, τους απαραίτητους κανόνες υγείας και ασφάλειας, την προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία.

- *To Δ' Μέρος, εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.*

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες, τους εργοδότες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης.

- *To Δ' Μέρος, εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της μαθητείας.*

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της μαθητείας και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις μαθητεύομενους/ες, τους εργοδότες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, το πρόγραμμα μαθητείας στο IEK, οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο και το ημερολόγιο μάθησης.

Τέλος, στο παράρτημα του οδηγού κατάρτισης περιλαμβάνεται το προσήκον, ανά μαθησιακή ενότητα, προφίλ εκπαιδευτών.

Οι Οδηγοί Κατάρτισης ολοκληρώθηκαν σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης & Νεολαίας και ιδιαίτερα με τους Όλγα Καφετζοπούλου, Δημήτρη Σουλιώτη και Αθανάσιο Τσαγκατάκη. Στηρίχθηκαν σε ένα σύνολο πηγών και κειμένων αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων οδηγών κατάρτισης (σπουδών) των ειδικοτήτων, καθώς και σε μία ειδικά προσαρμοσμένη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης. Για τη σύνταξή της συνεργάστηκαν οι Ρένα Βαρβιτσιώτη,

Χρήστος Γούλας, Ελένη Θεοδωρή, Ιάκωβος Καρατράσογλου, Κωνσταντίνος Μαρκίδης, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάτσης.

Μέρος Α' - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 Τίτλος ειδικότητας

«Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων»²

1.2. Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα ανήκει στην Ομάδα Προσανατολισμού: «Εφαρμοσμένων Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών»

2. Συνοπτική Περιγραφή Ειδικότητας

2.1. Ορισμός ειδικότητας

Ο/Η Γραφίστας/στρια Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων είναι ο/η επαγγελματίας, ο/η οποίος/α έχοντας καλλιεργήσει την αισθητική του/της αντίληψη και γνωρίζοντας τα στοιχεία και τις αρχές της εικαστικής γλώσσας και τις αρχές της τυπογραφίας, αναλαμβάνει τη μετάδοση και την προβολή μίας ιδέας ή ενός μηνύματος συνθέτοντας εικόνες, γραφικά και κείμενο προσαρμοσμένα κατάλληλα στο κοινό για το οποίο προορίζονται. Ο/η γραφίστας/στρια μεταφέρει και προβάλει ιδέες για να εμπνεύσει, να ενημερώσει ή να προσελκύσει καταναλωτές με αμεσότητα και αποτελεσματικότητα, μέσω έντυπων ή ψηφιακών έργων, συνδυάζοντας στοιχεία εικαστικών τεχνών, τυπογραφίας, φωτογραφίας και γραφικών. Ο/η γραφίστας/στρια Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων υλοποιεί το δημιουργικό του/της έργο υπό την επίβλεψη και την καθοδήγηση εμπειρότερου/ης γραφίστα/στριας. Στις περιπτώσεις που ασκεί ιδιωτικό επάγγελμα, υλοποιεί μόνος/η του/της το δημιουργικό έργο και παρακολουθεί την παραγωγή της εργασίας σε όλα τα στάδια μέχρι την ολοκλήρωση και την παράδοσή της στον πελάτη. Σε αρκετές περιπτώσεις, ο/η γραφίστας/στρια συνεργάζεται με άλλους σχεδιαστές ή απευθείας με τον πελάτη, προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα σχέδιά του/της αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια το επιθυμητό μήνυμα και εκφράζουν αποτελεσματικά τις πληροφορίες.

Η γραφιστική είναι μία δημιουργική διαδικασία που συνδυάζει τέχνες και τεχνολογία, αποτελεί φορέα οπτικής επικοινωνίας κι έχει εφαρμογές σε μεγάλο εύρος επαγγελμάτων. Η γραφιστική ανήκει στον χώρο της δημιουργικής βιομηχανίας η οποία απαιτεί εργαζόμενους που κατέχουν σε βάθος τουλάχιστον ένα γνωστικό πεδίο αλλά έχουν γνώσεις να επικοινωνήσουν με επαγγελματίες πολλών άλλων κλάδων³. Η γραφιστική αξιώνει από τους επαγγελματίες ένα ευρύ φάσμα πρόσθετων, κοινωνικών δεξιοτήτων, αυξημένη αίσθηση της περιέργειας⁴ και την ικανότητα να μαθαίνουν δια βίου⁵.

² ΦΕΚ 2661/Β'30-5-2022

³ IME ΓΣΕΒΕΕ (2018)

⁴ The Design Journal (2018), 21(3), 349-370

⁵ Journal of Education and Social Sciences (2018), 11(1), 73-82

Τα επίπεδα επαγγελματικής ιεραρχίας στο επάγγελμα του/της Γραφίστα/στριας είναι τα εξής:

- Δημιουργικός/ή Διευθυντής/ντρια (Creative Director). Κορυφαία ηγετική θέση που προϋποθέτει πολυετή εμπειρία και επιτυχάνεται προς το τέλος της καριέρας
- Καλλιτεχνικός/ή Διευθυντής/ντρια (Art Director). Ηγετική θέση επίβλεψης άλλων γραφιστών
- Ανώτερος/η Γραφίστας/στρια (Senior Designer). Εμπειρία 5-8 έτη
- Μεσαίου Επιπέδου Γραφίστας/στρια (Mid Level ή Middleweight Designer). Εμπειρία 3-5 έτη
- Αρχάριος/α Γραφίστας/στρια (Junior Designer). Εμπειρία 0-3 έτη
- Εκπαιδευόμενος/η (Trainee).

Ο/η απόφοιτος/η της ειδικότητας «Γραφιστική Εντύπου & Ηλεκτρονικών Μέσων» εισάγεται στην αγορά εργασίας ως αρχάριος/α γραφίστας/στρια και εξελίσσεται στην επαγγελματική ιεραρχία ανάλογα με την εμπειρία και τις δεξιότητές του/της.

2.2. Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Ο/Η «Γραφίστας/στρια Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Μετατρέπει νοηματικές ιδέες σε λειτουργικές εικόνες που προορίζονται για εκτύπωση ή προβολή σε ψηφιακά μέσα
- Σκιτσάρει ιδέες που μεταφέρουν ένα μήνυμα, προωθούν ένα προϊόν ή διηγούνται μία ιστορία σε χαρτί ή/και σε ψηφιακά μέσα
- Δημιουργεί διανυσματικά γραφικά (σύμβολα, σήματα, γράμματα, συνθέσεις) για εκτύπωση ή ηλεκτρονική δημοσίευση
- Επεξεργάζεται ψηφιογραφικές εικόνες για εκτύπωση ή ηλεκτρονική δημοσίευση
- Χειρίζεται επιτραπέζια εκδοτικά συστήματα
- Εφαρμόζει τη νομοθεσία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας
- Μορφοποιεί κείμενα για εκτύπωση ή ηλεκτρονική δημοσίευση
- Σελιδοποιεί υλικό περιεχομένου για εκτύπωση ή ηλεκτρονική δημοσίευση
- Κατασκευάζει μακέτες για όλα τα προϊόντα που τυπώνονται
- Σχεδιάζει δείγματα διάταξης σελίδων για ιστότοπους και εφαρμογές καθορίζοντας την αισθητική όψη τους
- Αποδίδει κίνηση σε δυσδιάστατα γραφικά και τίτλους τηλεοπτικών και κινηματογραφικών παραγωγών για προβολή σε ψηφιακά μέσα
- Επεξεργάζεται βασικά στοιχεία αρχείων βίντεο και πολυμέσων για ηλεκτρονική δημοσίευση

2.3. Προοπτικές Απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Το επάγγελμα του/της Γραφίστα/στριας ασκείται σε μία μεγάλη ποικιλία επιχειρηματικών κλάδων που έχουν πολιτιστικό και οικονομικό αντίκτυπο και εντάσσονται στις Δημιουργικές και Πολιτιστικές Βιομηχανίες. Ο τομέας των εκδόσεων είναι ένας από τους μεγαλύτερους πολιτιστικούς κλάδους στην

Ευρώπη⁶, ενώ και στην Ελλάδα οι εκδόσεις ανήκουν στους κλάδους με τη μεγαλύτερη συνεισφορά στην προστιθέμενη αξία⁷. Το επάγγελμα έχει αυξανόμενη ζήτηση στον τομέα της διαδικτυακής διαφήμισης, του ηλεκτρονικού εμπορίου, της επικοινωνίας⁸ αλλά και της συσκευασίας⁹. Ο κλάδος της ψηφιακής επικοινωνίας θεωρείται από τους πλέον αναπτυσσόμενους και δυναμικούς κλάδους στην Ελλάδα και παγκόσμια ενώ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θωρεί τον οπτικοακουστικό τομέα ζωτικής σημασίας για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής πολυμορφίας και κυριαρχίας της Ευρώπης¹⁰.

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων» έχει πολύ θετικές προοπτικές απασχόλησης και μπορεί να εργαστεί, ενδεικτικά, στους ακόλουθους φορείς:

- Διαφημιστικά και δημιουργικά γραφεία
- Ατελιέ γραφικών τεχνών
- Εκδοτικούς οίκους, εφημερίδες και περιοδικά
- Βιομηχανίες και εργαστήρια εκτυπώσεων όλων των ειδών
- Επιχειρήσεις γραφικών τεχνών
- Βιομηχανίες συσκευασίας
- Εταιρείες σχεδιασμού εκθέσεων, εκδηλώσεων, συνεδρίων κτλ.
- Εταιρείες σχεδίασης και κατασκευής ιστοσελίδων, ιστοτόπων και ηλεκτρονικών καταστημάτων
- Εταιρείες κινηματογραφικών και τηλεοπτικών παραγωγών
- Εταιρείες σχεδιασμού πολυμέσων
- Εταιρείες σχεδιασμού βίντεο-παιχνιδιών
- Εταιρείες δημοσίων σχέσεων και μάρκετινγκ
- Φωτογραφικά εργαστήρια
- Εταιρείες επιγραφών και πινακίδων σήμανσης
- Εσωτερικές υπηρεσίες γραφιστικής μεγάλων εθνικών και διεθνών οργανισμών και εταιρειών
- Ως ελεύθερος/η επαγγελματίας σε δικό του/της δημιουργικό γραφείο.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

3.1. Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων, είναι να είναι κάτοχοι απολυτηρίων τίτλων, εκπαιδευτικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' Κύκλου σπουδών, και οι ισότιμοι προς τους προαναφερόμενους τίτλους.

⁶ Creative Europe 2021-2027. Culture and Creativity/Books and Publishing

⁷ Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου Πανεπιστημίου (2016)

⁸ Journal of Learning Design (2015), 8(3), 123-142

⁹ All Pack Hellas (2021)

¹⁰ Creative Europe 2021-2027. Culture and Creativity/Audiovisual

Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στον εκάστοτε ισχύον «Κανονισμό Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)».

3.2. Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

Η επαγγελματική κατάρτιση στα Ι.Ε.Κ. ξεκινά κατά το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας.

Η συνολική διάρκεια της κατάρτισης που υλοποιείται στο Ι.Ε.Κ. είναι 1.200 ώρες ενώ της πρακτικής άσκησης είναι 960 ώρες.

4. Χορηγούμενοι τίτλοι - Βεβαιώσεις - Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. λαμβάνουν Δίπλωμα Ειδικότητας της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5). Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού

Η κατάταξη της συγκεκριμένης περίπτωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α) και του άρθρου 8 της με Αριθμ. Κ5/160259/15-12-2021 (ΦΕΚ 5837/Β) απόφασης του Γενικού Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας.

Ειδικότερα: α) Οι κάτοχοι ΒΕΚ των Ι.Ε.Κ. και του Μεταλυκειακού Έτους - Τάξη Μαθητείας δύνανται να κατατάσσονται σε συναφείς ειδικότητες των Ι.Ε.Κ., με απαλλαγή από τα μαθήματα τα οποία ήδη έχουν διδαχθεί, ή κατατάσσονται σε εξάμηνο πέραν του Α' και σε συναφείς ειδικότητες Ι.Ε.Κ., σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης και ύστερα από έγκριση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. Για τον λόγο αυτό, υποβάλλουν σχετική αίτηση στο Ι.Ε.Κ. που επιθυμούν να φοιτήσουν από την 1η έως την 15η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, συνοδευόμενη από έγγραφο ταυτοποίησης ταυτότητας και τη Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης που κατέχουν. β) Σε περίπτωση που ο υποψήφιος κατατάσσεται σε εξάμηνο που δεν λειτουργεί την τρέχουσα περίοδο

κατάρτισης, διατηρεί το δικαίωμα εγγραφής στο εξάμηνο της ειδικότητας στην οποία κατατάχθηκε.

5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην ειδικότητα

Η κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α).

Ειδικότερα: α) Η κατάρτιση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑ.Λ.), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης, διαρκεί σε Ι.Ε.Κ. από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σ' αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑ.Λ. ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης. β) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.& Ν., (σύμφωνα με παρ.18, άρθρο 34 του Ν. 4763/2020) καθορίζονται οι αντιστοιχίες ανά ειδικότητα για την εγγραφή σε Ι.Ε.Κ. από ΕΠΑ.Λ. και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα¹¹.

6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων Ι.Ε.Κ.

Η διαδικασία πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) της ειδικότητας «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων» διενεργείται από τον ΕΟΠΠΕΠ σύμφωνα με το Ν.4763/20 (254 Α'). Το εξεταστικό σύστημα καθώς και η Τράπεζα Θεμάτων δύνανται να υιοθετούν τις αρχές του διεθνές προτύπου EN ISO/IEC 17024 ως προς την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε οκτώ (8) Επίπεδα. **Το Δίπλωμα** Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους ΙΕΚ μετά από πιστοποίηση, αντιστοιχεί στο πέμπτο (5^ο) από τα οκτώ (8) επίπεδα.

Τα επίπεδα των τίτλων σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και η αντιστοίχισή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι τα παρακάτω:

Πίνακας 1. Τύποι Προσόντων

¹¹ Η υπάρχουσα απόφαση για την κατάταξη των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα ΙΕΚ, είναι η με Αρ. πρωτ.: K1/149167/23-09-2015 του Γενικού Γραμματέα Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τις K1/47016/18-03-2016, K1/157361/26-09-2016 και K1/160215/26-9-2018 και όπως αυτή μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α) και θα ισχύει.

Η δράση υλοποιείται με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε.Πρόγραμμα ERASMUS+
(Δράσεις 2018-2020 του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για το Εθνικό Συμείο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, EQF-NCP).

[https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework.](https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework)

8. Πιστωτικές Μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από τον φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα Ευρωπαϊκά εργαλεία που αναπτύχτηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων (credits) στον χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο, κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του, όσο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΙΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Επαγγελματικά Δικαιώματα

Για την ειδικότητα «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων» δεν έχει, μέχρι σήμερα, ρυθμιστεί η ειδικότητα και δεν έχουν καθοριστεί τα επαγγελματικά δικαιώματα. Δεν απαιτείται ειδική επαγγελματική άδεια, ούτε υπάρχουν νομοθετικές ρυθμίσεις που να θέτουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος του/της γραφίστα/στριας.

Στον ιδιωτικό τομέα, ζητείται χαρτοφυλάκιο ατομικών εργασιών (portfolio) προκειμένου να φανούν οι δημιουργικές δεξιότητες του/της υποψήφιου/φιας.

10. Σχετική Νομοθεσία

Παρατίθεται παρακάτω το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά την λειτουργία των ΙΕΚ καθώς και τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν στην ειδικότητα:

- «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία, Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.& Ν.)», όπως εκάστοτε ισχύει.
- ΦΕΚ 4445/Β/22-8-2022. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Γ6α/ΓΠ. 7037. *Κανονισμός λειτουργίας των Δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και του Ι.Ε.Κ. Ε.Κ.Α.Β..*
- ΦΕΚ 4264/Β/10-8-2022. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ6/98750. *Κανονισμός Λειτουργίας Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.) που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.*
- ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.*
- ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.*
- ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020. Νόμος υπ' αριθ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.*

Σε κάθε περίπτωση, ανατρέχετε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (<http://www.minedu.gov.gr>) καθώς και της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (<https://gsvetlly.minedu.gov.gr/>)

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

Χρήσιμες ελληνόγλωσσες ηλεκτρονικές πηγές:

- ΕΟΠΠΕΠ Επαγγελματικό Περίγραμμα «Τεχνικός Γραφικών Τεχνών»
https://www.eoppep.gr/images/EP/EP_45.pdf
- ΕΟΠΠΕΠ Βίντεο επαγγελμάτων: Γραφίστας
<https://youtu.be/iddL9yCFJ9c>
- FESPA HELLAS Association (Σύνδεσμος μεταξοτυπίας και ψηφιακής εκτύπωσης)
<https://fespahellas.gr/>
- ΕΛΣΕΤ Ελληνικός Σύνδεσμος Ετικετοποιών
<https://www.elset.gr/>
- ΣΥΒΙΠΥΣ Σύνδεσμος Βιομηχανιών Παραγωγής Υλικών και Συσκευασίας
<https://www.pac.gr/>
- ΕΓΕΚ Ένωση Γραφιστών και Εικονογράφων Κύπρου
<https://cagdi.org.cy/>
- ISTVC Institute for the study of typography & visual communication
IMETΥΠΟΕ Ινστιτούτο Μελέτης και Έρευνας της Τυπογραφίας και της Οπτικής Επικοινωνίας
<http://istvc.org>
- +Design Magazine Μέσο επικοινωνίας για την ελληνική δημιουργική κοινότητα
<https://designmag.gr/>

Χρήσιμες ξενόγλωσσες ηλεκτρονικές πηγές:

- ESCO Graphic designer (Γραφίστας) Code 2166.9
https://esco.ec.europa.eu/en/classification/occupation_main
- ESCO Desktop publisher (Εκδότης Επιτραπέζιων Συστημάτων) Code 2166.4
https://esco.ec.europa.eu/en/classification/occupation_main
- ESCO Digital media designer (Σχεδιαστής ψηφιακών μέσων) Code 2166.7
https://esco.ec.europa.eu/en/classification/occupation_main

- EGIN - European Graphic-Media Industry Network (Ευρωπαϊκό δίκτυο για επαγγελματίες στα μέσα και τη δημιουργική βιομηχανία)
<https://www.egin.nl/>
- International Council of Design (Διεθνές Συμβούλιο Σχεδιασμού)
<https://www.theicod.org/>

Μέρος Β' - ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων».

2. Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους, οργανώνονται σε Ενότητες Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων που καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων» διακρίνουμε τις παρακάτω Ενότητες Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων:

- (α) «Μετατροπή νοηματικών ιδεών σε οπτικά μηνύματα»,
- (β) «Συγκέντρωση, αξιολόγηση, ψηφιοποίηση, επεξεργασία και αποθήκευση του αφετηριακού υλικού»,
- (γ) «Δημιουργία πρότυπων σχεδίων που συνδυάζουν κείμενα, εικόνες ή/και γραφικά για έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα»,
- (δ) «Δημιουργία κινούμενων αφηγήσεων και σχεδιασμός πολυμεσικών εφαρμογών γραμμικών και διαδραστικών»,
- (ε) «Καλλιέργεια δεξιοτήτων δια βίου μάθησης στην αισθητική, στη δημιουργικότητα, στην τεχνολογία και δημιουργία προσωπικού χαρτοφυλακίου εργασιών».

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα, που προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί/ές να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα κατάρτισης της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Πίνακας 2. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ <i>Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:</i>

<p>A. «Μετατροπή νοηματικών ιδεών σε οπτικά μηνύματα»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνούν με τον υπεύθυνο του έργου ή τον πελάτη για τον προσδιορισμό του μηνύματος ή της ιδέας που πρόκειται να απεικονίσουν καταγράφοντας τα δεδομένα που συλλέγουν • Αποσαφηνίζουν θέματα κρίσιμα για τη χάραξη της στρατηγικής προσέγγισης (κοινό, προϋπολογισμός, χρόνος παράδοσης κτλ.) • Ερευνούν τη σχεδιαστική προσέγγιση ανταγωνιστικών προϊόντων ή υπηρεσιών • Προετοιμάζουν σκίτσα, διαγράμματα, εικονογραφήσεις και διατάξεις για τη χάραξη της στρατηγικής της σχεδιαστικής προσέγγισης • Σχεδιάζουν οπτικές λύσεις εφαρμόζοντας τις αρχές της εικαστικής σύνθεσης και της τυπογραφίας σε χαρτί και σε κατάλληλα λογισμικά • Παρουσιάζουν τα σχέδια που δημιούργησαν στους συνεργάτες τους ή στον πελάτη μέσω κατάλληλων λογισμικών • Υποστηρίζουν τη σχεδιαστική πορεία που ακολούθησαν και τη σχεδιαστική λύση που υιοθέτησαν τεκμηριώνοντάς την με κείμενο • Αναπροσαρμόζουν τα σχέδια που δημιούργησαν με βάση τις υποδείξεις που δέχθηκαν
<p>B. «Συγκέντρωση, αξιολόγηση, Ψηφιοποίηση, επεξεργασία και αποθήκευση του αφετηριακού υλικού»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συγκεντρώνουν τα αφετηριακά στοιχεία του έργου που καλούνται να υλοποιήσουν (κείμενα, εικόνες κτλ.) και προσδιορίζουν τα στοιχεία που υπολείπονται • Αξιολογούν το πρωτογενές υλικό που παρέλαβαν με αισθητικά και τεχνικά κριτήρια • Ψηφιοποιούν το πρωτογενές υλικό που συγκέντρωσαν • Επεξεργάζονται το Ψηφιοποιημένο υλικό • Αποθηκεύουν/εξάγουν τα στοιχεία που επεξεργάστηκαν σε κατάλληλους μορφότυπους ανάλογα με το μέσο προβολής τους (έντυπο ή ηλεκτρονικό) • Τηρούν αρχείο των στοιχείων που επεξεργάστηκαν για μελλοντική τροποποίηση, κατόπιν υποδείξεων του υπεύθυνου του έργου ή του πελάτη
<p>Γ. «Δημιουργία πρότυπων σχεδίων που συνδυάζουν κείμενα, εικόνες ή/και γραφικά για έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μετατρέπουν τα πρόχειρα σκίτσα (προσχέδια) που δημιούργησαν για την οπτικοποίηση του μηνύματος σε δισδιάστατα διανυσματικά σχέδια που επιδέχονται περαιτέρω ανάπτυξη • Σχεδιάζουν πρωτότυπα διανυσματικά και Ψηφιογραφικά γραφικά τηρώντας τη νομοθεσία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιάζουν ψηφιακές μακέτες που να μπορούν να αναπαραχθούν με εκτύπωση ή να διανεμηθούν σε ηλεκτρονικά μέσα • Επιλέγουν τα κατάλληλα μεγέθη των εντύπων λαμβάνοντας υπόψη τους τεχνικούς περιορισμούς παραγωγής και την τυποποίηση του χαρτιού. • Αποθηκεύουν/εξάγουν τις ψηφιακές μακέτες σε κατάλληλους μορφότυπους για εκτύπωση ή ηλεκτρονική δημοσίευση, αντίστοιχα
Δ. «Δημιουργία κινούμενων αφηγήσεων και σχεδιασμός πολυμεσικών εφαρμογών γραμμικών και διαδραστικών»	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιάζουν εικονογραφημένο σενάριο ως προσχέδιο για τη μεταφορά ενός μηνύματος που περιέχει κίνηση (κινούμενα σχέδια/γραφικά, βίντεο κτλ.) • Αποδίδουν κίνηση σε δισδιάστατα διανυσματικά γραφικά προσδίδοντας ενδιαφέρον στο μήνυμα που μεταδίδουν • Συνθέτουν βίντεο προσθέτοντας επιπλέον στοιχεία (τίτλους έναρξης και λήξης, μουσική, ήχους κτλ.) προκειμένου να δημιουργήσουν γραμμικά πολυμέσα • Σχεδιάζουν το περιβάλλον διεπαφής των πολυμεσικών εφαρμογών καθιστώντας ελκυστική, εύχρηστη, αποδοτική και προσπελάσιμη (βάσει των αρχών της συμπερίληψης) τη διαδικασία παρουσίασης των πληροφοριών • Συνεργάζονται δημιουργικά με επαγγελματίες άλλων κλάδων (προγραμματιστές, φωτογράφους, εικονολήπτες, ηχολήπτες κ.ά.) για την παραγωγή πολυμεσικών εφαρμογών
Ε. «Καλλιέργεια δεξιοτήτων δια βίου μάθησης στην αισθητική, στη δημιουργικότητα, στην τεχνολογία και δημιουργία προσωπικού χαρτοφυλακίου εργασιών»	<ul style="list-style-type: none"> • Μελετούν συστηματικά θέματα που σχετίζονται με την τέχνη για την καλλιέργεια της αισθητικής τους αντίληψη • Σκιτσάρουν διαρκώς τις σκέψεις τους για την περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους στη μετατροπή νοηματικών ιδεών σε οπτικά μηνύματα • Ερευνούν με οργανωμένο τρόπο τις σχεδιαστικές λύσεις καταξιωμένων γραφιστών για την ανάπτυξη της οπτικής τους αντίληψης • Ενημερώνονται μεθοδικά για τις νέες τεχνολογίες και δοκιμάζουν νέα ψηφιακά εργαλεία που σχετίζονται με το επάγγελμα για τη βελτίωση του χρόνου παραγωγής και της ποιότητας των έργων τους • Δημιουργούν χαρτοφυλάκιο προσωπικών εργασιών (portfolio) αναδεικνύοντας το σχεδιαστικό τους έργο σε ικανό αριθμό διαφοροποιημένων θεμάτων για να διεκδικήσουν θέση εργασίας ή/και να εξελιχθούν στην επαγγελματική ιεραρχία

**Μέρος Γ' - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ &
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

Γ1 - ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε) καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 3. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		A			B			Γ			Δ		
A/A	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ									
1	Ιστορία τέχνης (Προϊστορική τέχνη - 18 ^{οc} αιώνας)	2		2									
2	Ιστορία τέχνης (19 ^{οc} - 20 ^{οc})				2		2						
3	Γραφιστική		4	4									
4	Ειδικές εφαρμογές γραφιστικής					4	4						
5	Σχέδιο - χρώμα		4	4									
6	Σκίτσο - σύνθεση					4	4						
7	Τεχνολογία παραγωγής εντύπου	2		2									
8	Τεχνολογία παραγωγής εντύπου και πολυμέσων				2		2						
9	Εισαγωγή στην Ψηφιακή εικόνα		2	2									
10	Ηλεκτρονική επεξεργασία εικόνας					2	2						
11	Ειδικές εφαρμογές ηλεκτρονικής επεξεργασίας εικόνας							2	2				
12	Χρώμα γραφικών τεχνών	2		2									
13	Ηλεκτρονική επεξεργασία μακέτας					4	4						
14	Ειδικές εφαρμογές ηλεκτρονικής επεξεργασίας μακέτας							4	4				
15	Ηλεκτρονική επεξεργασία σελίδας							4	4				

16	Ειδικές εφαρμογές ηλεκτρονικής επεξεργασίας σελίδας								4	4
17	Σχεδιασμός και ανάπτυξη ιστοσελίδων						4	4		
18	Ειδικές εφαρμογές σχεδιασμού και ανάπτυξης ιστοσελίδων								4	4
19	Γραφιστική για τα πολυμέσα						4	4		
20	Ειδικές εφαρμογές γραφιστικής για τα πολυμέσα								6	6
21	Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα	4	4	2	2	2	2		6	6
ΣΥΝΟΛΟ			20		20		20		20	

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος Θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α'

2.1.Α. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ (Προϊστορική τέχνη - 18^{ος} αιώνας)

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η διδασκαλία της Ιστορίας τέχνης αποτελεί εισαγωγή στον κόσμο των εικαστικών τεχνών, της γραφής και της τυπογραφίας, από τις απαρχές της ιστορίας μέχρι και τον 18ο αιώνα. Σκοπός της ενότητας είναι να αναδειχθούν τα ιδιαίτερα θεματικά, δομικά, μορφικά και υφολογικά χαρακτηριστικά των έργων τέχνης μέσα στην εποπτική διδασκαλία στοχευμένων πληροφοριών για κινήματα, σχολές και τεχνοτροπίες και το έργο των μεγάλων γνωστών δημιουργών. Η μελέτη και η ανάλυση έργων της ιστορίας των εικαστικών και της τυπογραφίας των εξεταζόμενων χρονικών περιόδων ειδικού ενδιαφέροντος, μπορεί να λειτουργήσει ως πεδίο ανάπτυξης αισθητικής καλλιέργειας και κριτικής ικανότητας, αλλά και ως πηγή διαρκούς έμπνευσης και αναφοράς για έργα σχεδιασμού.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ες να:

- Κατονομάζουν τις σημαντικότερες γνωστές καλλιτεχνικές περιόδους της ιστορίας τέχνης.
- Προσδιορίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εικαστικών έργων των εξεταζόμενων καλλιτεχνικών - αισθητικών περιόδων.

- Αναγνωρίζουν τα σημαντικότερα έργα τέχνης των εξεταζόμενων καλλιτεχνικών περιόδων από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.
  - Αναλύουν έργα τέχνης ως προς την δομή, το ύφος και τον στόχο τους
  - Παρουσιάζουν τα οπτικά στοιχεία ενός έργου ως προς τη μορφική ανάλυση των στοιχείων του (άξονες, κίνησης, όγκος, φόρμες, χρώμα, υφές).
  - Αξιοποιούν τις σύγχρονες ψηφιακές ή έντυπες πηγές ως εργαλεία μελέτης έργων και τεκμηρίωσης σύνθετων εργασιών (ελληνική και διεθνής βιβλιογραφία, μηχανές σύνθετης αναζήτησης, διαδικτυακά μουσεία, ψηφιακά αποθετήρια έργων τέχνης, κ.ά.)
  - Περιγράφουν και αναλύουν τα έργα τέχνης χρησιμοποιώντας την κατάλληλη ορολογία.
  - Κατονομάζουν τους σημαντικότερους σταθμούς στην ιστορία των Γραφικών Τεχνών (πρώτες μορφές γραφής, τυπογραφία και Γουτεμβέργιος, τα πρώτα τυπογραφεία στην Ευρώπη) και τα χαρακτηριστικά τους.
  - Παρουσιάζουν ατομικές θεματικές ερευνητικές εργασίες.
  - Συνεργάζονται με άλλους εκπαιδευόμενους/ες για την εκπόνηση ομαδικών εργασιών.
  - Εφαρμόζουν κατάλληλη μεθοδολογία για την εκπόνηση των εργασιών τους.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

2.1.B. ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της ενότητας είναι να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στην έννοια του σχεδιασμού οπτικής επικοινωνίας και συγκεκριμένα στα πεδία της γραφιστικής, της τυπογραφίας και της σύνθεσης. Η μεθοδολογία της πρακτικής διδασκαλίας βασίζεται σε όλα τα στάδια της σχεδιαστικής διαδικασίας (design process): από τον καθορισμό του στόχου, τις τεχνικές προδιαγραφές, την ιδέα, τα προσχέδια, την υλοποίηση του τελικού αρχείου, την παρουσίαση έως και την αρχειοθέτηση για μελλοντική χρήση. Έμφαση δίδεται στην εφαρμογή των αρχών της σύνθεσης, του τυπογραφικού και οπτικού σχεδιασμού και της ευαναγνωσιμότητας της εκφραστικής τυπογραφίας. Στην παρούσα ενότητα η εκτέλεση των εφαρμογών πραγματοποιείται χωρίς τη χρήση Η/Υ.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Διατυπώνουν επαρκώς τη βασική ορολογία της μαθησιακής ενότητας.
- Περιγράφουν τα βασικά στοιχεία της σύνθεσης (σημείο, γραμμή, σχήμα, φόρμα κ.ά.)

- Αναφέρουν τις βασικές αρχές σύνθεσης (ιεραρχία, ισορροπία, αντίθεση κ.ά.) και της τυπογραφίας (ευαναγωσμότητα, διακοσμητική)
  - Σχεδιάζουν γραμμικές συνθέσεις για συγκεκριμένα, ή αφηρημένα, θέματα
  - Δημιουργούν γραφικά με τη μέθοδο του στυλιζαρίσματος
  - Συνθέτουν έργα για τη μετάδοση μηνυμάτων και συναισθημάτων συνδυάζοντας γραφικά, χρώματα και τυπογραφικά στοιχεία
  - Προτείνουν σχεδιαστικές λύσεις για βασικές εφαρμογές όπως λογότυπα, σημάνσεις, μοτίβα κ.ά.
  - Αναγνωρίζουν την έννοια για το σημαίνοντας και το σημαντικό που αφορά στη ρητορική (παραγωγή νοήματος) των εικόνων.
  - Αναπτύσσουν μεθόδους σχεδιασμού, με έμφαση στη δημιουργία ικανού αριθμού προσχεδίων.
  - Εφαρμόζουν τις βασικές αρχές της δομής της σύνθεσης και της τυπογραφίας κατά την υλοποίηση σχεδιαστικών λύσεων
  - Αξιοποιούν την ιστορία και τη θεωρία του σχεδιασμού για τον ιδεασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγή οπτικών μηνυμάτων.
  - Παρουσιάζουν τις εργασίες τους καλλιεργώντας δεξιότητες επικοινωνίας και τεκμηρίωσης.
  - Αποδέχονται την εποικοδομητική κριτική των σχεδιαστικών τους προτάσεων και τις αναπροσαρμόζουν.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).**

2.1.Γ. ΣΧΕΔΙΟ - ΧΡΩΜΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η διδασκαλία της συγκριμένης μαθησιακής ενότητας αναπτύσσεται σε δύο - ενότητες των γνωστικών αντικειμένων: του α) Σχεδίου και β) του Χρώματος. Με τον όρο Σχέδιο ή Ελεύθερο Σχέδιο, νοείται η σχεδιαστική απόδοση αντικείμενων του περιβάλλοντός μας με το χέρι και μολύβι, πένα, μαρκαδόρο, ή άλλο μέσο γραφής πάνω σε χαρτί ή σε άλλη επίπεδη επιφάνεια. Οι εκπαιδευόμενοι/ες μέσω τεχνικών παρατήρησης, ανάλυσης και σύνθεσης, αποδίδουν τα δομικά και μορφικά γνωρίσματα μια σύνθεσης με ελεύθερο χέρι σε μια άσκηση προσωπικού ύφους. Βασικά αντικείμενα μελέτης είναι η τονική απόδοση υφών και πτυχώσεων, η απόδοση χαρακτηριστικών ανάγλυφων μοντέλων, η προοπτική και η σχέση των αντικειμένων της σύνθεσης με τον περιβάλλοντα χώρο.

Το Χρώμα είναι βασικό στοιχείο σχεδιασμού ενός έργου, μιας σύνθεσης, όπου μπορεί να επηρεάσει μια διάθεση, να περιγράψει την πραγματικότητα ή να λειτουργήσει συμβολικά. Με την προσθήκη χρώματος, ένα σχέδιο αποκτά ζωντάνια και μεταδίδει μηνύματα. Με τη βοήθεια της αντίθεσης, της αρμονίας και των κατάλληλων συνδυασμών χρωμάτων και την εφαρμογή των βασικών κανόνων της θεωρίας για την ανάμειξη των χρωμάτων, μπορούν να

δημιουργηθούν πρωτογενείς εμπειρίες για τους τελικούς αποδέκτες. Στην ενότητα του Χρώματος υλοποιούνται εργασίες χρωματικών συνθέσεων με χρήση διαφόρων υλικών, τεχνικών, αλλά και εργαλείων διαχείρισης χρωμάτων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τα υλικά και τα όργανα σχεδίασης ελευθέρου σχεδίου και χρώματος
  - Αναφέρουν τη μεθοδολογία τοποθέτησης σχεδίου στην επιφάνεια σχεδίασης (θέση, μέγεθος)
  - Περιγράφουν την τεχνική του κανάβου για σχέδια υπό κλίμακα από τυπωμένο πρωτότυπο
  - Διατυπώνουν τις μεθόδους σύγκρισης - επαλήθευσης των αναλογιών και αξόνων στις φόρμες μιας σύνθεσης εκ του φυσικού
  - Επαληθεύουν τις αναλογίες, τους άξονες και τις κλίσεις με τη βελόνα σχεδίου
  - Αναλύουν μια σύνθεση παρατηρώντας την ως προς τις φόρμες, τις αναλογίες και τις υφές της
  - Σχεδιάζουν θέματα εκ του φυσικού και από τυπωμένο πρωτότυπο υπό κλίμακα
  - Περιγράφουν την έννοια της προοπτικής στο ελεύθερο σχέδιο
  - Αποδίδουν σχεδιαστικά τον όγκο, τις υφές και τις πτυχώσεις των αντικειμένων εφαρμόζοντας τεχνικές φωτοσκίασης
  - Αναφέρουν τα βασικά, δευτερεύοντα και τριτεύοντα χρώματα ζωγραφικής.
  - Διατυπώνουν την έννοια της χρωματικής ισορροπίας
  - Δημιουργούν με τα βασικά χρώματα δευτερεύουσες και τριτεύουσες χρωματικές αποχρώσεις καθώς και χρωματικές κλίμακες με αποχρώσεις και τόνους.
  - Σχεδιάζουν συνθέσεις που βασίζονται στη χρωματική ισορροπία μελετώντας τον χρωματικό κύκλο του Itten
  - Επιλέγουν κατάλληλη χρωματική παλέτα για τα έργα τους ανάλογα με τα συναισθήματα που θέλουν να προκαλέσουν.
  - Υιοθετούν τεχνικές ελέγχου αυτο-αξιολόγησης για τη διόρθωση και εξέλιξη των έργων τους.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.1.Δ. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΥΠΟΥ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα “Τεχνολογία παραγωγής εντύπου” αναφέρεται στις βασικές τεχνολογίες και τεχνικές που εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια της παραγωγής των εντύπων. Η συνοπτική μελέτη της ιστορίας των Γραφικών Τεχνών

με την έννοια της γραφικής επικοινωνίας και ειδικότερα τα συστήματα γραφών και αλφαβήτων, η αρχή της τυπογραφίας και η αναφορά στον Γουτεμβέργιο, προετοιμάζει για την εισαγωγή στις σύγχρονες και παραδοσιακές μεθόδους εκτύπωσης. Για καθεμία από τις μεθόδους εκτύπωσης που παρουσιάζονται γίνεται αναφορά στον βασικό εξοπλισμό, τα χαρακτηριστικά των εκτυπωτικών πλακών, τις μελάνες και τα εκτυπωτικά υποστρώματα. Ακόμη, η ενότητα αναλύει όλα τα στάδια παραγωγής, πριν και μετά την εκτύπωση. Μέσα από την πορεία της τυπογραφίας και των εκτυπώσεων οι εκπαιδευόμενοι/ες έρχονται σε πρώτη επαφή με την παραγωγή εντύπων και τις παραμέτρους που την ορίζουν, διαδικασία απαραίτητη για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν τις εκτυπώσεις έργων γραφικού σχεδιασμού.

• **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς εξέλιξης στα συστήματα γραφών και τα αλφάβητα όπως είναι γνωστά από την αρχαιότητα μέχρι τη σύγχρονη εποχή.
- Διατυπώνουν την εφεύρεση της τυπογραφίας του Γουτεμβέργιου και τη σημασία του έργου του
- Ονομάζουν τα στάδια της ροής εργασιών της προεκτύπωσης και της εκτύπωσης
- Αναφέρουν όλα τα ειδικά τεχνικά χαρακτηριστικά και τους σταθμούς εργασίας της προεκτύπωσης (ορισμοί Ipi, ppi, dpi, ράστερ, RIP, CTP, αύξηση τονικής τιμής κ.ά.)
- Αναφέρουν τις σημαντικότερες σύγχρονες και παραδοσιακές μεθόδους εκτύπωσης
- Περιγράφουν συνοπτικά τις τεχνολογίες των συμβατικών και ψηφιακών εκτυπώσεων
- Απαριθμούν το βασικό εξοπλισμό και τα χαρακτηριστικά των μελανιών των αναφερόμενων μεθόδων εκτύπωσης
- Περιγράφουν τις εκτυπωτικές πλάκες των παραδοσιακών μεθόδων εκτύπωσης
- Εξηγούν τον ρόλο που έχει κάθε σημαντικό στάδιο στη ροή εργασίας της παραγωγής εντύπου
- Αναφέρουν την τυποποίηση του χαρτιού και τη διαχείρισή του ως προς την οικονομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη
- Αξιολογούν τις δυνατότητες των εκτυπωτικών μεθόδων σε σχέση με την ποιότητα εκτύπωσης, το τιράζ και το κόστος μιας παραγωγής
- Προτείνουν μέθοδο εκτύπωσης για έντυπα σε σχέση με την ποιότητα εκτύπωσης, το τιράζ και το κόστος μιας παραγωγής
- Υιοθετούν λύσεις παραγωγής με στόχο την ποιότητα, την οικονομία και την οικολογία.
- Αντιμετωπίζουν τις εκτυπώσεις ως αναπόσπαστο μέρος του σχεδιασμού των εντύπων

- Αποδέχονται την εξέλιξη των τεχνολογιών ως θετική ενέργεια υπέρ της οικονομίας και οικολογίας
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

2.1.E. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα “Εισαγωγή στην ψηφιακή εικόνα” αναφέρεται στις βασικές έννοιες της ψηφιακής εικόνας ως προς τα τεχνικά και σημειολογικά της χαρακτηριστικά. Τα σημειολογικά χαρακτηριστικά αναφέρονται στις κατηγορίες των εικόνων βάσει περιεχομένου, στην παραγωγή νοήματος (σημαίνονται σημαίνομενο) και στις αρχές φωτογραφικής σύνθεσης. Τα τεχνικά χαρακτηριστικά αναφέρονται στα είδη των ψηφιακών αρχείων, στα μεγέθη, στην ανάλυση, στα χρωματικά μοντέλα, και στην ποιότητα του ψηφιακού αρχείου. Επίσης, παρουσιάζεται μεθοδολογία αξιολόγησης της ποιότητας των εικόνων με λειτουργικά και τεχνικά κριτήρια. Οι καταρτιζόμενοι/ες μέσα από επίδειξη παραδειγμάτων και αναλύσεις θεματολογιών έρχονται σε μια πρώτη επαφή με εικόνες επαγγελματικού επιπέδου που θα τους/τις βοηθήσει μελλοντικά για την επιμέλεια εικόνων σε διάφορες εφαρμογές. Για την ψηφιακή επεξεργασία, παρουσιάζονται τα βασικά εργαλεία, μενού και παλέτες όπως και οι βασικές τεχνικές για τη θεμιτή βελτίωση της ποιότητας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ες να:

- Αναφέρουν τις βασικές κατηγορίες των εικόνων σε σχέση με το κείμενο (λειτουργία των εικόνων)
- Διακρίνουν και ερμηνεύουν το μήνυμα μίας εικόνας
- Διακρίνουν τις αρχές φωτογραφικής σύνθεσης (τοποθέτηση θέματος στον χώρο)
- Επιλέγουν κατάλληλες εικόνες για μια θεματολογία (photo book)
- Περιγράφουν τη δομή μιας ψηφιακής εικόνας
- Αναφέρουν τα ιδιαίτερα τεχνικά χαρακτηριστικά των ψηφιακών εικόνων
- Εντοπίζουν το κατάλληλο καδράρισμα για την ανάδειξη του περιεχομένου
- Αναγνωρίζουν σε μια ψηφιακή εικόνα το χρωματικό μοντέλο, την ανάλυση, το μέγεθος εκτύπωσης και το μέγεθος διανομής στα ηλεκτρονικά μέσα.
- Αξιολογούν με αισθητικά και τεχνικά κριτήρια τις εικόνες
- Περιγράφουν τις λειτουργίες των βασικών εργαλείων και μενού του διαχειριζόμενου λογισμικού (όπως Photoshop)
- Αλλάζουν χρωματικό μοντέλο, μέγεθος και ανάλυση σε μία εικόνα

- Βελτιώνουν την εμφάνιση μιας εικόνας με εργαλεία αποκατάστασης
  - Απομονώνουν με εργαλεία επιλογών μέρος εικόνας για τοπική επεξεργασία
  - Ρυθμίζουν τη χρωματική ισορροπία σε όλη την εικόνα ή σε επιλεγμένες περιοχές
  - Δημιουργούν και αποθηκεύουν απλά και διαβαθμισμένα χρώματα
  - Χρωματίζουν επιλεκτικά μέρος ή ολόκληρη την εικόνα
  - Προσαρμόζουν τον καμβά εργασίας για επέκταση ή περιορισμό της εικόνας
  - Αποθηκεύουν και εξάγουν αρχεία σε κατάλληλους μορφότυπους
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2).

2.1.ΣΤ. ΧΡΩΜΑ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα αναφέρεται στην έννοια και τη διαχείριση του χρώματος που χρησιμοποιείται στις εκτυπώσεις και στις πολυμεσικές εφαρμογές. Η συνέπεια του χρώματος στα στάδια παραγωγής είναι συνθήκη απαραίτητη για την ποιότητα επαγγελματικών εκτυπώσεων και δημοσιεύσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/ες έρχονται σε μια πρώτη επαφή με τις έννοιες και ορολογίες του χρώματος γραφικών τεχνών και πολυμέσων μέσα από αναφορές στις ιδιότητες και τα φαινόμενα του φωτός, την αντίληψη του χρώματος, τις μεθόδους δημιουργίας χρωμάτων, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των χρωμάτων, τα χρωματικά μοντέλα, τα τυποποιημένα χρώματα, τη μέτρηση των χρωμάτων και τη χρωματική διαχείριση μεταξύ των συσκευών. Επίσης αναφέρονται και οι ψυχολογικές ιδιότητες των χρωμάτων, πεδίο απαραίτητο για τη χρήση του χρώματος και των συνδυασμών του στις εκτυπώσεις και τα πολυμέσα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Διατυπώνουν τον ορισμό και τα φαινόμενα του φωτός και του χρώματος
- Περιγράφουν τον μηχανισμό της όρασης και τις προϋποθέσεις της αντίληψης χρώματος
- Αναφέρουν τα 3 χαρακτηριστικά γνωρίσματα των χρωμάτων
- Αναλύουν τις δυο μεθόδους δημιουργίας των χρωμάτων (προσθετική και αφαιρετική)
- Κατονομάζουν τα κυριότερα χρωματικά μοντέλα εκτύπωσης και πολυμέσων
- Χρησιμοποιούν κατάλληλη ορολογία όταν αναφέρονται στο χρώμα και τα χαρακτηριστικά του

- Περιγράφουν το χρωματικό διάγραμμα CIE για τη μέτρηση των χρωμάτων εκτός συσκευών
  - Ορίζουν τις βασικές έννοιες της χρωματικής διαχείρισης μεταξύ των συσκευών όπως: χρωματική γκάμα, χρωματικός χώρος, προφίλ χρώματος, κ.ά.
  - Προτείνουν το κατάλληλο χρωματικό μοντέλο για τις διάφορες εφαρμογές
  - Αιτιολογούν τις χρωματικές αποκλίσεις του ιδίου χρώματος σε διαφορετικές συσκευές
  - Δημιουργούν χρωματικές παλέτες με online εργαλεία διαχείρισης χρωμάτων
  - Ορίζουν την έννοια του χρωματικού βάθους και τη μέτρησή του σε bit
  - Διακρίνουν τα τυποποιημένα χρώματα και ιδιαίτερα το χρωματικό σύστημα Pantone
  - Αναφέρουν τα εργαλεία μέτρησης χρώματος σε ακτινοβολία - αντικατοπτρισμούς και σε χρωματιστή επιφάνεια (πυκνόμετρα, φασματοφωτόμετρα, χρωματόμετρα)
  - Ορίζουν τις τιμές των χρωμάτων στα χρωματικά μοντέλα CMYK (εκτύπωσης), RGB (ακτινοβολίες) και του δεκαεξαδικού συστήματος Hex (Web) με τη βοήθεια επαγγελματικής χρωματικής σκάλας ή αντίστοιχα online εργαλεία.
  - Αναφέρουν τους συμβολισμούς των χρωμάτων και τους κύριους συνδυασμούς τους με κριτήριο την αρμονία και την αντίθεση.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

2.1.2. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

• **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα "Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα" προσφέρει τη δυνατότητα αποτελεσματικής μάθησης μέσω περαιτέρω εφαρμογής - εξάσκησης. Αποτελεί μια διδακτική προσέγγιση των επιστημονικών και τεχνικών αντικείμενων των μαθησιακών ενοτήτων του εξαμήνου. Η υλοποίηση των στόχων επιτυγχάνεται, κατά κύριο λόγο, με την εκπόνηση απλών εργασιών (project) με θεματολογία από τις μαθησιακές ενότητες του τρέχοντος εξαμήνου (Ιστορία τέχνης, Γραφιστική, Σχέδιο - χρώμα, Τεχνολογία παραγωγής εντύπων, Εισαγωγή στην ψηφιακή εικόνα και Χρώμα γραφικών τεχνών). Για τις θεωρητικές μαθησιακές ενότητες συνίσταται ανάθεση γραπτών εργασιών, ενώ για τις εργαστηριακές σχέδια με το χέρι.

Ενδεικτική θεματολογία: Γραπτή εργασία με βιβλιογραφική τεκμηρίωση και θεματική από τις υποενότητες της Ιστορίας της τέχνης και ιδιαιτέρως της Τυπογραφίας, σχεδιασμός μοτίβου για χρηστικό αντικείμενο, σχεδιασμός συμπλέγματος ή τίτλου τυπογραφικών χαρακτήρων με τα τυπικά χαρακτηριστικά της ευαναγνωσιμότητας, χρωματική σύνθεση με τέμπερες με αφηρημένο θέμα, όπως ισορροπία, ένταση κ.ά.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εκπονούν απλές γραπτές εργασίες που τούς έχουν ανατεθεί ακολουθώντας τη μεθοδολογία της έρευνας, της ανάλυσης και της διατύπωσης συμπερασμάτων.
- Εφαρμόζουν τις αρχές και τις καλές πρακτικές σχεδιασμού που διδάσκονται στις θεματικές ενότητες ελευθέρου σχεδίου, χρώματος και γραφιστικής σε θέματα κατάλληλα για το επίπεδο γνώσεων του Α' εξαμήνου.
- Ετοιμάζουν σχεδιαστικές λύσεις μέσω ικανού αριθμού προσχεδίων και πρωτογενούς έρευνας.
- Αναπτύσσουν επικοινωνιακές δεξιότητες παρουσιάζοντας ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες.
- Αξιολογούν τα έργα τους καθώς και τα έργα τρίτων σε σχέση με το συνολικό αισθητικό - επικοινωνιακό αποτέλεσμα.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β'

2.2.A. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ (19ος - 20ος αιώνας)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η διδασκαλία της συγκριμένης μαθησιακής ενότητας της Ιστορίας τέχνης αναφέρεται στα έργα και καλλιτεχνικά κινήματα του 19^{ου} - 20^{ου} αιώνα. Σκοπός είναι η μελέτη και η ανάλυση πρωτοποριακών καλλιτεχνικών έργων και κινημάτων καθώς και η προαγωγή της καλλιτεχνικής παιδείας των καταρτιζόμενων.

Επιμέρους στόχος είναι οι εξεταζόμενες περίοδοι ειδικού ενδιαφέροντος, οι οποίες εκτείνονται από τους πρωτοπόρους της νεωτερικότητας στο γραφικό σχεδιασμό της Ρωσικής πρωτοπορίας και του Bauhaus και τις αναφορές στη λειτουργική τυπογραφία του μοντερνισμού, μέχρι την πειραματική τυπογραφία του μεταμοντερνισμού, με παράλληλη αναφορά στην ιστορία της φωτογραφίας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Χρησιμοποιούν τη βασική ορολογία των εικαστικών τεχνών για αναφορές, περιγραφές, αναλύσεις ή παρουσιάσεις έργων τέχνης.

- Κατονομάζουν τις σημαντικότερες γνωστές καλλιτεχνικές περιόδους του 19ου και 20ου αιώνα.
  - Προσδιορίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εικαστικών έργων
  - Αναγνωρίζουν τα σημαντικότερα έργα τέχνης από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιόδων.
  - Αναλύουν έργα τέχνης των εξεταζόμενων καλλιτεχνικών περιόδων ως προς τη δομή, το ύφος και τον στόχο τους
  - Κατονομάζουν τα σημαντικότερα έργα γραφικού και τυπογραφικού σχεδιασμού κάθε περιόδου.
  - Αναλύουν τα μορφικά στοιχεία ενός έργου γραφιστικής - τυπογραφίας (άξονες, κίνηση, φόρμες, χρώματα κ.α.)
  - Εκπονούν ατομικές, θεματικές εργασίες αξιοποιώντας κατάλληλες ψηφιακές ή έντυπες πηγές.
  - Συνεργάζονται με άλλους εκπαιδευόμενους για την εκπόνηση ομαδικών εργασιών
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

2.2.B. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα "Ειδικές εφαρμογές γραφιστικής" εισάγει σε μια σειρά από μεθόδους εργασίας, πρακτικές και τεχνικές για τον σχεδιασμό θεμάτων οπτικής επικοινωνίας. Σκοπός της ενότητας είναι η εμβάθυνση των εκπαιδευόμενων στα εξεταζόμενα γνωστικά αντικείμενα προχωρημένων εφαρμογών, χωρίς ή με τη χρήση Η/Υ. Στόχος είναι να ακολουθηθεί η σχεδιαστική διαδικασία, δηλαδή ο ορισμός του θέματος, η έρευνα, η δημιουργία ιδεών και η ανάπτυξη σχεδιασμού (προσχέδια, απεικονίσεις, προγραμματισμός παραγωγής, εφαρμογή, έλεγχοι, υλοποίηση, παρουσίαση).

Επιμέρους στόχοι είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης και η δημιουργία λύσεων επικοινωνίας ανάλογα με το κοινό και τα περιβάλλοντα στα οποία απευθύνονται.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναφέρουν τις βασικές εφαρμογές της οπτικής επικοινωνίας (εταιρικής ταυτότητας, καταχωρήσεις, αφίσες κ.ά.).
- Ερευνούν το θέμα που τούς ανατίθεται προκειμένου να παράξουν πρωτότυπες ιδέες
- Σχεδιάζουν σύνθετα έργα εφαρμόζοντας τις συμβάσεις των βασικών τυπογραφικών κανόνων και των τεχνικών προδιαγραφών της παραγωγής (περιθώρια, περαστές, ξακρίσματα)
- Προτείνουν λεκτικό μήνυμα (σλόγκαν) για διαφημιστικές καταχωρήσεις

- Σχεδιάζουν μακέτες για σύνθετες εφαρμογές όπως εταιρικές ταυτότητες, πρωθιμητικές καταχωρήσεις, αφίσες, εξώφυλλα βιβλίων κ.ά.
- Παρουσιάζουν εναλλακτικές προτάσεις οπτικής απόδοσης ενός μηνύματος
- Σχεδιάζουν με λεπτομέρεια τα έργα τους.
- Προτείνουν σχεδιαστικές ιδέες προώθησης για ιδιώτες, εταιρίες και οργανισμούς
- Αναπτύσσουν τεχνικές και μεθόδους δημιουργικής επίλυσης σχεδιαστικών προβλημάτων.
- Αξιολογούν τα έργα τους καθώς και τα έργα τρίτων σε σχέση με το συνολικό αισθητικό - επικοινωνιακό αποτέλεσμα.

• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Θεωρία (2), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.2.Γ. ΣΚΙΤΣΟ - ΣΥΝΘΕΣΗ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η διδασκαλία της συγκριμένης μαθησιακής ενότητας εστιάζει στα γνωστικά αντικείμενα του Σκίτσου και της Σύνθεσης. Το Σκίτσο είναι ένα γραφικό εργαλείο επικοινωνίας, ένα σχέδιο που γίνεται γρήγορα, ελεύθερα, χωρίς λεπτομέρειες για τον προσδιορισμό των βασικών στοιχείων ενός θέματος. Αποτελεί ένα προκαταρκτικό σχέδιο για μεγαλύτερη, πιο λεπτομερή εργασία, αναφέρεται ως προσχέδιο και αποτελεί το όχημα για το πέρασμα από το πεδίο της μελέτης στον κόσμο της εφαρμογής. Ως βασικό εργαλείο για τη διατύπωση, την επεξεργασία, τη βελτίωση και την πραγματοποίηση μιας ιδέας είναι σημαντικό μέσο έκφρασης του γραφίστα.

Στην ενότητα της Σύνθεσης αναπτύσσονται - ως συνέχεια της προηγούμενης μαθησιακής ενότητας "Σχέδιο - χρώμα" - οι τεχνικές σχεδιασμού συνθέσεων εκ του φυσικού και εκ της φαντασίας. Ειδικότερα παρουσιάζονται μέθοδοι τοποθέτησης και διάταξης σχεδιαστικών στοιχείων που καθορίζουν την μορφή ενός έργου και μεταδίδουν ένα μήνυμα ή εκφράζουν ένα νόημα.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά του σκίτσου (απλές γραμμές, αφαίρεση λεπτομερειών, συντομία χρόνου, εσωτερική πιστότητα, μέγεθος)
- Αναφέρουν τις εφαρμογές του σκίτσου (προσχέδιο - σπουδή, σκαρίφημα)
- Χρησιμοποιούν κατάλληλα μολύβια και μελάνια για σκίτσο
- Σχεδιάζουν σκίτσα αντικειμένων εκ του φυσικού και εκ της φαντασίας με την μέθοδο της αφαίρεσης, της απλοποίησης και σχηματοποίησης
- Ακολουθούν τα στάδια ανάπτυξης σκίτσου (πρόχειρο, περιεκτικό, εμπλουτισμένο)
- Χρωματίζουν σκίτσα με κατάλληλα χρώματα (ακουαρέλες, ξυλομπογιές, κραγιόνια)
- Μετατρέπουν τονικές τυπωμένες εικόνες σε σχέδιο γραμμικής μορφής

- Αναπτύσσουν τεχνικές εικονογραφημένης ιστορίας με σειρά συνδεδεμένων σκίτσων και διαλόγων (story board)
- Σχεδιάζουν πολύπλοκες συνθέσεις εκ του φυσικού και εκ της φαντασίας
- Εφαρμόζουν τους κανόνες σχεδίου σε αφηρημένες συνθέσεις
- Σχεδιάζουν συνθέσεις με γνώμονα τις βασικές αρχές σύνθεσης
- Αναπτύσσουν τεχνικές βελτίωσης της ποιότητας των σχεδίων τους (πειραματισμός με νέα υλικά, με τεχνικές φωτοσκιάσεων, με εφαρμογή χρωμάτων κ.ά.)
- Υιοθετούν τεχνικές ελέγχου αυτό-αξιολόγησης για τη διόρθωση και εξέλιξη των έργων τους.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.2.Δ. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΥΠΟΥ & ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα παρουσιάζονται οι τεχνολογίες των περατώσεων εντύπου και των πολυμέσων. Αναφέρονται τα κύρια στάδια και οι τεχνολογίες των περατώσεων όπως βιβλιοδεσίες, φινιρίσματα και συσκευασία. Γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στη συσκευασία διότι αποτελεί ανερχόμενο πεδίο παραγωγής των γραφικών τεχνών και αφορά άμεσα τον/την σχεδιαστή/τρια ως προς την ιδέα, τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την προβολή μιας συσκευασίας. Η τεχνολογία των πολυμέσων, η οποία κρίνεται αναγκαία κατ' αντιστοιχία με την τεχνολογία παραγωγής εντύπου, αναφέρεται στις βασικές έννοιες, τα χαρακτηριστικά, τον απαραίτητο εξοπλισμό και τη μεθοδολογία παραγωγής των οπτικοακουστικών έργων. Αναφέρονται οι σχετικές με αυτά έννοιες, τα είδη των εφαρμογών, οι αναλύσεις των χαρακτηριστικών τους, ο βασικός εξοπλισμός χρήσης και τα λογισμικά δημιουργίας των εφαρμογών. Επίσης περιγράφονται τα βασικά βήματα της μεθοδολογίας παραγωγής αυτών των έργων ως προς την ανάλυση, σχεδίαση, ανάπτυξη και τον έλεγχο των εφαρμογών. Τα πολυμεσικά έργα είναι σύνθετα οπότε είναι απαραίτητο, εκτός από την κατανόηση των εννοιών, να αναγνωρίζουν οι εκπαιδευόμενοι/ες τα επιμέρους χαρακτηριστικά για την καλύτερη επιλογή πόρων στο στάδιο ανάπτυξης των εφαρμογών.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ες να:

- Απαριθμούν τον βασικό εξοπλισμό βιβλιοδεσίας και των κύριων περατώσεων
- Αναφέρουν τη βασική ροή εργασίας των περατώσεων και ιδιαίτερα της χάρτινης συσκευασίας
- Περιγράφουν τα είδη των βιβλιοδεσιών όπως και τις σημαντικότερες επεξεργασίες τους

- Κατονομάζουν τα κύρια υλικά συσκευασίας και ιδιαίτερα τα είδη των χαρτονιών
- Αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά σε καλούπι μορφοκοπής χάρτινης συσκευασίας
- Υιοθετούν λύσεις για τις περατώσεις και τη συσκευασία με κριτήριο την οικονομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη
- Διατυπώνουν την έννοια των πολυμέσων (multimedia)
- Κατονομάζουν τα είδη εφαρμογών πολυμέσων
- Περιγράφουν τη δομή και τα χαρακτηριστικά των επιμέρους στοιχείων τους
- Απαριθμούν τον βασικό εξοπλισμό και τα απαραίτητα λογισμικά παραγωγής τους
- Αναφέρουν τα στάδια μεθοδολογίας για την ανάπτυξη πολυμεσικών εφαρμογών
- Αναφέρουν τον βασικό εξοπλισμό παραγωγής πολυμέσων
- Αναγνωρίζουν τους μορφότυπους των αρχείων πολυμέσων
- Αναγνωρίζουν τα οφέλη από τη χρήση των πολυμεσικών εφαρμογών σε επαγγελματικό και κοινωνικό επίπεδο
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

2.2.E. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα "Ηλεκτρονική επεξεργασία εικόνας" αναφέρεται σε τεχνικές σύνθεσης εικόνων με τα κατάλληλα εργαλεία και βοηθήματα. Η σύνθεση εικόνας μπορεί να γίνει με τη χρήση επιμέρους εικόνων ή να σχεδιαστεί νέα εικόνα αποκλειστικά με τα εργαλεία του λογισμικού και των αναφερόμενων τεχνικών ή να γίνει χρήση μικτής τεχνικής, δηλαδή μίξης εικόνας και σχεδιασμού. Οι εκπαιδευόμενοι/ες δημιουργούν νέες συνθέσεις με τη διαχείριση επιπέδων εργασίας, φίλτρων, χρωματικών ρυθμίσεων και εργαλείων ζωγραφικής, την ενσωμάτωση κειμένου ως εικαστικό στοιχείο και λοιπών ενεργειών. Οι εικόνες που δημιουργούνται (φωτορεαλισμού ή ιδεασμού) αφορούν σε εφαρμογές όπως καταχωρήσεις, αφίσες, εξώφυλλα βιβλίων κ.ά.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ες να:

- Αναφέρουν τις δυνατότητες των επιπέδων εργασίας (Layer), χρωματικών καναλιών, διαδρομών, ιστορικού ενεργειών και των υπολοίπων παλετών εργασίας.
- Περιγράφουν τα εργαλεία ζωγραφικής και τροποποιήσεων
- Κατονομάζουν τα εργαλεία, τα μενού και τις παλέτες εφαρμογής χρωμάτων
- Περιγράφουν τις κύριες τεχνικές μίξης εικόνων και χρωμάτων

- Συνθέτουν νέες εικόνες από διαφορετικά αρχεία ή με μικτή τεχνική ζωγραφικής και εικόνων
  - Κάνουν χρήση των εργαλείων ζωγραφικής τροποποιήσεων και εφαρμογής χρώματος
  - Δημιουργούν και χειρίζονται μάσκες απόκρυψης εικονοστοιχείων
  - Αξιοποιούν τις δυνατότητες επιπέδων εργασίας, χρήσης φίλτρων και τεχνικών αλλαγής χρωμάτων
  - Επιλέγουν κατάλληλες βιούρτσες και δημιουργούν νέες για τις ανάγκες σχεδιασμού
  - Σχεδιάζουν διαδρομές με το εργαλείο πένας
  - Ορίζουν και αποθηκεύουν νέα χρώματα, διαβαθμισμένα χρώματα και μοτίβα
  - Χρησιμοποιούν τις βιβλιοθήκες χρωμάτων, διαβαθμισμένων χρωμάτων και μοτίβων
  - Απομακρύνουν από τις εικόνες ανεπιθύμητα εικονοστοιχεία
  - Συνθέτουν εικόνες με φωτορεαλισμό και εικόνες φαντασίας
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2).

2.2.ΣΤ. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΚΕΤΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η διδασκαλία της συγκριμένης μαθησιακής ενότητας έχει σκοπό τον σχεδιασμό διανυσματικών γραφικών (vector graphics) με τις δυνατότητες που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία. Για τον λόγο αυτό παρουσιάζονται: η επιφάνεια εργασίας (workspace), τα εργαλεία, οι παλέτες και τα μενού των λογισμικών όπως και οι βασικές τεχνικές δημιουργίας γραφικών. Τα γραφικά αποτελούνται από απλά ή/και σύνθετα σχήματα μαζί με γραμμές και κείμενα διαφόρων υφών, μορφών και κατευθύνσεων ακανόνιστων κλειστών και ανοιχτών διαδρομών. Επιμέρους στόχοι είναι εφαρμογή τεχνικών και σχεδιαστικών προσεγγίσεων για μοτίβα, λογότυπα, διανυσματοποιηση εικόνων από προσχέδιο, κ.α. Τα διανυσματικά αρχεία περιγράφονται με μαθηματικό τρόπο και επιδέχονται πολλαπλών μεγεθύνσεων χωρίς απώλειες στην εμφάνισή τους, συνθήκη απαραίτητη για εφαρμογές που έχουν ανάγκη μεγάλων αυξομειώσεων σε μέγεθος.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Σχεδιάζουν γραφικά με ψηφιακά εργαλεία
- Αναγνωρίζουν τον χώρο εργασίας (workspace), τα εργαλεία και τα βιοηθήματα (παλέτες, μενού) του λογισμικού επεξεργασίας μακέτας
- Περιγράφουν τις τεχνικές δημιουργίας απλών και σύνθετων σχημάτων, γραμμών και χρωμάτων
- Σχεδιάζουν απλά ή σύνθετα σχήματα και γραμμές

- Ομαδοποιούν, ενώνουν, διαχωρίζουν και κόβουν σχήματα και γραμμές
  - Κλιμακώνουν, περιστρέφουν και μετασχηματίζουν αντικείμενα
  - Ρυθμίζουν με ακρίβεια τα μεγέθη και τη θέση των αντικειμένων
  - Διαμορφώνουν κείμενα σε διάφορες διατάξεις και σχήματα
  - Μετατρέπουν τυπογραφικούς χαρακτήρες σε διανυσματικές διαδρομές
  - Δημιουργούν μοτίβα και υφές
  - Δημιουργούν και αποθηκεύουν πλακάτα και διαβαθμισμένα χρώματα όπως επίσης και μοτίβα σε παλέτες δειγμάτων (swatches, symbols κ.ά.)
  - Σχεδιάζουν διανυσματικές εικόνες ακολουθώντας υπόδειγμα ή προσχέδιο με μολύβι ή ψηφιακές εικόνες
  - Δημιουργούν και τροποποιούν ακανόνιστες διαδρομές Bezier
  - Εφαρμόζουν χρώματα, υφές και στυλ σε περιγράμματα και στο εσωτερικό των σχημάτων
  - Αποθηκεύουν τις εργασίες τους σε οργανωμένο φάκελο
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.2.2. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα “Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα”, προσφέρει τη δυνατότητα ολιστικής προσέγγισης των διδακτικών αντικειμένων του εξαμήνου. Αποτελεί μια διδακτική προσέγγιση των επιστημονικών και τεχνικών αντικειμένων των μαθησιακών ενοτήτων του τρέχοντος και του προηγούμενου εξαμήνου. Η υλοποίηση των στόχων επιτυχάνεται κατά κύριο λόγο με την εκπόνηση εργασιών (project) με θεματολογία από τις μαθησιακές ενότητες όλων των διδακτικών αντικειμένων του τρέχοντος και προηγούμενου εξαμήνου. Για τις θεωρητικές μαθησιακές ενότητες συνίστανται ανάθεση γραπτών εργασιών, ενώ για τις εργαστηριακές σχέδια με το χέρι ή έργα ψηφιακής μορφής με τη χρήση κατάλληλων λογισμικών. Ενδεικτική θεματολογία: Γραπτή εργασία έρευνας - παρουσίασης σύγχρονου καλλιτέχνη ή σχεδιαστή ή μιας τεχνοτροπίας, έρευνα για τη διαχείριση αποβλήτων μονάδας παραγωγής εντύπου και θεματική συλλογή φωτογραφιών (photo-book) με επιλογή και αξιολόγηση. Σχεδιασμός χάρτινης συσκευασίας όπως σακούλας πωλητηρίου πολιτιστικής μονάδας, σχεδιασμός τρίπτυχου εντύπου, επεξεργασία εικόνας με υφές για αφίσα ή εξώφυλλο, σχεδιασμός λογοτύπου κ.ά.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί να:

- Προτείνουν σχεδιαστικές λύσεις σύμφωνα με τα δεδομένα της ανάθεσης και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του προσδιορισμένου κοινού που απευθύνεται το έργο

- Σχεδιάζουν προτάσεις μέσω ικανού αριθμού προσχεδίων
  - Εικονογραφούν, με το χέρι ή ψηφιακά, εξώφυλλα και σελίδες βιβλίου άμεσης συνάφειας με το περιεχόμενο
  - Εκπονούν γραπτές εργασίες ακολουθώντας τη μεθοδολογία της έρευνας, της ανάλυσης και των συμπερασμάτων
  - Συνεργάζονται με άλλους εκπαιδευόμενους/ες για την αξιολόγηση των σχεδιαστικών προσεγγίσεων βάσει των αρχών της σύνθεσης και του τυπογραφικού σχεδιασμού
  - Αξιοποιούν τα έντυπα δοκίμια - πρότυπα (mockups) για την παρουσίαση των έργων τους σε φυσικό μέγεθος (Φ.Μ.)
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2).

2.3. ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'

2.3.A. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕΛΙΔΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα "Ηλεκτρονική επεξεργασία σελίδας" αναφέρεται στη μεθοδολογία και τις τεχνικές της σελιδοποίησης. Οι εκπαιδευόμενοι/ες έρχονται σε επαφή με τα εργαλεία και τα βοηθήματα κατάλληλου λογισμικού για τη δημιουργία σελίδων που προορίζονται προς εκτύπωση ή άλλες εφαρμογές. Η σελιδοποίηση ή σχεδιασμός διάταξης σελίδων (page layout) περιλαμβάνει τη λήψη σχεδιαστικών αποφάσεων για τον τρόπο παρουσίασης του κειμένου και των εικόνων, όπως και του μεγέθους και του σχήματος του εγγράφου, σύμφωνα με τα δεδομένα και τις προδιαγραφές της συνολικής παραγωγής. Για τη δημιουργία των σελίδων παρουσιάζεται η βασική μεθοδολογία υλοποίησης, όπως η δημιουργία νέου αρχείου, η ρύθμιση μεγέθους, περιθωρίων και ωφέλιμου χώρου, του αριθμού των σελίδων κ.ά. Επιμέρους στόχος είναι η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων στη διαδικασία προετοιμασίας και επεξεργασίας υλικού σύμφωνα με τις ανάγκες της σελιδοποίησης, συνθήκη απαραίτητη για εργασίες επαγγελματικού επιπέδου.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Δημιουργούν έγγραφα σελιδοποίησης
- Αναγνωρίζουν τον χώρο εργασίας και τα βοηθήματα του λογισμικού σελιδοποίησης, ιδιαίτερα τα εργαλεία, τον πίνακα ιδιοτήτων, το μενού και τις παλέτες.
- Εφαρμόζουν όλους τους απαιτούμενους ελέγχους παραλαβής του πρωτογενούς υλικού, που αφορούν στην πληρότητα και στη

- μορφοποίηση των κειμένων, των εικόνων και των γραφικών που θα ενταχθούν στη σελιδοποίηση
- Ορίζουν το είδος και το μέγεθος ενός νέου εγγράφου, τα περιθώρια των σελίδων, τον αριθμό των στηλών, τα ξακρίσματα κ.ά.
  - Διατυπώνουν τη διαφορά μεταξύ σελιδοποίησης μονών και αντικριστών σελίδων
  - Συνθέτουν, τροποποιούν και εφαρμόζουν πρότυπες σελίδες (master)
  - Εισάγουν στο έγγραφο κείμενα, εικόνες και γραφικά με σύνδεση πληροφορίας (link)
  - Συνδέουν πλαίσια κειμένων για τη διασφάλιση της ορθής ροής του κειμένου
  - Μετακινούν, περιστρέφουν, κλιμακώνουν και στοιχίζουν τα αντικείμενα της σελίδας
  - Εφαρμόζουν όλες τις τυπογραφικές ρυθμίσεις αναγνωσιμότητας (επιλογή γραμματοσειράς, μεγέθους χαρακτήρων, ρύθμιση διάστιχου, απόσταση γραμμάτων και λέξεων, βελτίωση συλλαβισμού κειμένων, κ.ά.)
  - Αποθηκεύουν ρυθμίσεις χαρακτήρων και παραγράφων για επαναλαμβανόμενη χρήση (character styles, paragraph styles)
  - Ρυθμίζουν τις παραμέτρους αναδίπλωσης κειμένου για αντικείμενα που τοποθετούνται πάνω στη ροή του κειμένου (text wrap)
  - Προσθέτουν, αφαιρούν και μετακινούν σελίδες
  - Αξιοποιούν τα ψευδο-κείμενα "Lorem Ipsum" για τη δημιουργία προσχεδίων
  - Αναπτύσσουν ένα έργο σελιδοποίησης με τους κανόνες σύνθεσης (layout) και τυπογραφικού σχεδιασμού
  - Αποθηκεύουν τις εργασίες τους σε οργανωμένο φάκελο
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.3.B. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα οι εκπαιδευόμενοι/ες εφαρμόζουν τις γνώσεις και δεξιότητές που έχουν αποκομίσει από τα προηγούμενα εξάμηνα για τη σύνθεση και την επεξεργασία εικόνων ειδικών εφαρμογών. Οι εκπαιδευόμενοι/ες μέσω προχωρημένων τεχνικών ή με συνδυασμό τεχνικών δημιουργούν τρισδιάστατες (3D) και κινούμενες εικόνες (gif). Μέσα από παραδείγματα και επίδειξη αυτών των τεχνικών οι εκπαιδευόμενοι/ες μπορούν να επεξεργαστούν, να αναπτύξουν και να διαχειριστούν έργα κατά παραγγελία ή ατομικής δημιουργίας υψηλής ποιότητας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Περιγράφουν ειδικές τεχνικές μίξης εικόνας
- Δημιουργούν επίπεδα που προορίζονται για κινούμενη εικόνα
- Αναφέρουν τη ροή εργασίας για την δημιουργία κινούμενης εικόνας (gif)
- Αναγνωρίζουν τις ρυθμίσεις δημιουργίας εικόνας τριών διαστάσεων (3D)
- Ρυθμίζουν παραμέτρους προοπτικής για την απόδοση μιας εικόνας σε τρεις διαστάσεις
- Συνδυάζουν τεχνικές και βελτιώσεις για το επιθυμητό αποτέλεσμα σε μια σύνθεση
- Αυτοματοποιούν εργασίες που εφαρμόζονται συχνά

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2).

2.3.Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΚΕΤΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα σκοπός είναι οι καταρτιζόμενοι να αποκτήσουν γνώση προχωρημένων τεχνικών σχεδιασμού διανυσματικών έργων. Αναφέρονται τεχνικές και μεθοδολογίες σχεδιασμού και διαχείρισης μίξης σχημάτων και χρωμάτων, μετασχηματισμών και παραμορφώσεων αντικειμένων, μασκών απόκρυψης μέρους εικόνων και σχεδίων, χρωματισμού με διαβάθμιση των χρωμάτων μέσω πλέγματος, προσαρμογής σχημάτων σε προοπτική εμφάνιση, μετατροπής σχεδίου δυο διαστάσεων σε εμφάνιση τριών διαστάσεων κ.ά. Στόχος είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν δεξιότητες για την παραγωγή σύνθετων εφαρμογών όπως σχεδιασμός συσκευασιών με εικαστικά και μορφοκοπή, γραφικά για εκδόσεις, εικονογραφήσεις για το web, κ.ά.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Σχεδιάζουν σύνθετες μακέτες με κείμενα, εικόνες και γραφικά
- Εφαρμόζουν τις αρχές της προοπτικής σχεδίασης στα διανυσματικά σχέδια
- Εφαρμόζουν εφέ - στυλ σε αντικείμενα και κείμενα
- Εφαρμόζουν τη μέθοδο της βηματο-επανάληψης κατά τη δημιουργία μοτίβων και υφών
- Δημιουργούν μάσκες απόκρυψης μέρους αντικειμένων
- Ελέγχουν διαβαθμίσεις μίξεων σχημάτων και χρωμάτων πολλαπλών αντικειμένων
- Τροποποιούν διανυσματικά αντικείμενα με ειδικά εργαλεία και φίλτρα παραμόρφωσης

- Δημιουργούν γραφήματα με εμφάνιση πίτας, στηλών και γραμμών για εκδοτική χρήση
- Σχεδιάζουν σύνθετες ψηφιακές εικονογραφήσεις, όπως χάρτες με τρισδιάστατες απεικονίσεις και εικονογραφήματα (infographics)
- Εκτελούν εργασίες σχεδιασμού προτύπων συσκευασίας (μορφοκοπές) με καθορισμό των γραμμών διάτρησης και κοπής
- Συνθέτουν μακέτες για έντυπα (αφίσες, καταχωρήσεις, εξώφυλλα, φυλλάδια, συσκευασίες κ.ά.) και πολυμέσα (κουμπιά, κεφαλίδες ηλεκτρονικών διευθύνσεων, banners κ.ά.)
- Αξιολογούν την ποιότητα των εργασιών τους εξετάζοντας την πιστότητα της ιδέας ή του προσχεδίου
- Εξάγουν αρχεία κατάλληλα για εκτύπωση και δημοσίευση - διανομή πολυμέσων

• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Θεωρία (2), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.3.Δ. ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΥΜΕΣΑ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να έρθουν σε επαφή με τις έννοιες και την ορολογία των πολυμέσων, τη διαδικασία προετοιμασίας ενός έργου και τις απαραίτητες ενέργειες δημιουργίας ενός λειτουργικού ψηφιακού αρχείου. Αντικείμενο της μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με τα βασικά εργαλεία και τις τεχνικές για την παραγωγή οπτικοακουστικών έργων. Σκοπός είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν την ικανότητα της αξιολόγησης του πρωτογενούς υλικού περιεχομένου, της ετοιμασίας προσχεδίων μιας ιδέας (story board), και της τελικής παραγωγής του έργου. Για τον λόγο αυτό διδάσκονται οι βασικές αρχές κινηματογραφικής αφήγησης, η ορολογία των πολυμέσων, οι μέθοδοι προετοιμασίας υλικού και οι βασικές τεχνικές συναρμολόγησης βίντεο. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα εργαλεία και τα βοηθήματα λογισμικών συναρμολόγησης και επεξεργασίας οπτικοακουστικού υλικού καθώς και η ροή εργασιών των σταδίων της προ - παραγωγής (pro - production) και των σταδίων που ακολουθούν την παραγωγή (post - production).

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Περιγράφουν τις βασικές αρχές της κινηματογραφικής αφήγησης.
- Αναφέρουν τις εργασίες προ - παραγωγής και της επεξεργασίας της παραγωγής (editing) των οπτικοακουστικών έργων
- Περιγράφουν τα είδη των πλάνων και τις γωνίες λήψης και ειδικά τους σκοπούς που εξυπηρετούν

- Περιγράφουν την επιφάνεια εργασίας (workspace), τα εργαλεία, τα μενού και τις παλέτες με έμφαση στους τέσσερις προκαθορισμένους χώρους επεξεργασιών (editing, single -track editing, effects και audio)
  - Σχεδιάζουν απλά προσχέδια για την ιδέα του έργου, με σημειώσεις για τις μαγνητοσκοπήσεις και το μοντάζ (story board)
  - Επιλέγουν υλικά παραγωγής έργου από τεκμηριωμένες πηγές, σύμφωνα με τους κανόνες δεοντολογίας
  - Ετοιμάζουν πρωτότυπο υλικό με τις κατάλληλες τεχνικές (εικονοληψία, ηχοληψία, σχεδιασμός και επιλογή γραφικών)
  - Οργανώνουν ψηφιακό φάκελο έργου με το υλικό το οποίο θα χρησιμοποιηθεί στην παραγωγή του έργου
  - Εισάγουν στο αρχείο έργου ήχους, μουσική, βίντεο, γραφικά
  - Ρυθμίζουν παραμέτρους του ήχου σύμφωνα με τις ανάγκες του έργου (audio mixer).
  - Βελτιώνουν τη χρωματική ισορροπία σε αποσπάσματα ή σε ολόκληρα βίντεο
  - Τοποθετούν με την κατάλληλη αλληλουχία στη γραμμή του χρόνου το διαθέσιμο υλικό παράγοντας σταδιακά ένα μικρό έργο (final cut)
  - Συγχρονίζουν τον ήχο με την εικόνα (out of sync - move in to sync)
  - Ρυθμίζουν εφέ (effects video, audio) και μεταβάσεις (transitions video, audio) για την επιδιωκόμενη αλληλουχία του υλικού
  - Προσθέτουν τίτλους αρχής και τέλους σε ένα έργο
  - Ελέγχουν το πολυμεσικό έργο παρακολουθώντας τα διάφορα στάδια δημιουργίας του (rendering)
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (4) Σύνολο (4)

2.3.E. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη ιστοσελίδων (Web Design) και διαδραστικών εφαρμογών. Ο σχεδιασμός ακολουθεί εξειδικευμένα στάδια για την παραγωγή μιας λειτουργικής ιστοσελίδας, τα οποία αναφέρονται με την απαραίτητη ορολογία, τις μεθοδολογίες σχεδιασμού και τις τεχνικές παραγωγής. Το περιεχόμενο του σχεδιασμού ιστοσελίδας αποτελείται από τον σχεδιασμό διεπαφής χρήστη UID (User Interface Design) και τον σχεδιασμό εμπειρίας χρήστη UXD (User Experience Design). Οι εκπαιδευόμενοι/ες έρχονται σε πρώτη επαφή με τις έννοιες και τη δομή της ιστοσελίδας μέσα από αναφορές στις βασικές αρχές του σχεδιασμού διεπαφής και εμπειρίας χρήστη, τη μεθοδολογία οργάνωσης σεναρίου οθονών και την παρουσίαση των λογισμικών και εργαλείων υλοποίησης ενός έργου. Παράλληλα, αποκτούν εμπειρία με δοκιμές τυποποιημένων προτύπων. Η εφαρμογή της θεωρίας υλοποιείται με τις ακόλουθες προσεγγίσεις: α) με

λειτουργικά εργαλεία προτυποποίησης (prototyping tools) για τη δημιουργία διαδραστικών πρωτότυπων υψηλής πιστότητας, με δυνατότητα εκτέλεσης δοκιμών και την παραγωγή καινοτόμων ιδεών μέσα από την αλληλεπίδραση των εκπαιδευομένων με ένα μοντέλο εργασίας και β) με διαδικτυακά εργαλεία δημιουργίας ιστοσελίδων (web site builders) που περιλαμβάνουν πρότυπα (templates) επιταχύνοντας τη διαδικασία σχεδιασμού των ιστοσελίδων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναφέρουν τις βασικές αρχές του σχεδιασμού εμπειρίας χρήστη (UXD) και διεπαφής χρήστη (UID)
- Περιγράφουν τα χαρακτηριστικά και τη διάταξη μιας ιστοσελίδας
- Περιγράφουν τα ειδικά χαρακτηριστικά και τη διάταξη μιας απλής εφαρμογής (web app)
- Αναγνωρίζουν τη λειτουργικότητα της διάδρασης σε ένα web site
- Αναφέρουν τη μεθοδολογία πλοήγησης για τη διάδραση μιας ιστοσελίδας
- Δημιουργούν προσχέδια εντάσσοντας διαγράμματα ροής με πληροφορίες για την αρχιτεκτονική πληροφοριών της διάδρασης
- Αναπτύσσουν τη δομή μιας ιστοσελίδας με τα κατάλληλα λογισμικά, εργαλεία και βοηθήματα
- Εφαρμόζουν τη μεθοδολογία πλοήγησης για τη διάδραση μιας ιστοσελίδας
- Εντάσσουν στον σχεδιασμό τους τυποποιημένα πρότυπα δομής ιστοσελίδας (web templates)
- Εφαρμόζουν τις αρχές του τυπογραφικού σχεδιασμού για το Διαδίκτυο κατά την ανάπτυξη ενός έργου
- Αναφέρουν τις κύριες τεχνολογίες για τη σήμανση, μορφοποίηση και προγραμματισμό ιστοσελίδων: HTML5, CSS3, JavaScript
- Σχεδιάζουν έναν ιστότοπο (δομή, πλοήγηση) με τα κατάλληλα λογισμικά εργαλεία και βοηθήματα.
- Σχεδιάζουν απλές διαδραστικές εφαρμογές (δομή, πλοήγηση) με τα κατάλληλα λειτουργικά εργαλεία προτυποποίησης (responsive web design)

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.3.ΣΤ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα “Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα”, ως συνέχεια των αντίστοιχων ενοτήτων των προηγούμενων εξαμήνων αναφέρεται σε σύνθετες εργασίες (project) τις οποίες εκπονούν οι εκπαιδευόμενοι/ες με θεματολογία από

τις μαθησιακές ενότητες του τρέχοντος και των προηγούμενων εξαμήνων. Για όλες τις εργασίες συνίστανται η ψηφιακή επεξεργασία και δημιουργία αρχείων εκτύπωσης - παρουσίασης. Ενδεικτική θεματολογία: Σχεδιασμός ολοκληρωμένου συστήματος προβολής - γραφικών μεγάλης κλίμακας (π.χ. εκθεσιακού περιπτέρου ή έκθεσης μουσείου) με μεθοδολογία: οργάνωση ομάδας με ρόλους, στάδια υλοποίησης και παραδοτέα (γραφικά δαπέδου - βιτρίνας, εταιρικό ή πρωθητικό βίντεο, κινούμενα γραφικά κ.ά.), μελέτη - πρόταση για σχεδιασμό οθόνης (UI) ιστοσελίδας, πρόταση ονοματοδοσίας - λογοτύπου (brand - name) νέου προϊόντος με τις αντίστοιχες εφαρμογές εταιρικής ταυτότητας, κ.ά.

Έμφαση θα δοθεί στην έκφραση σχεδιαστικών λύσεων μέσω πολλών προσχεδίων και η σύσταση για πρωτογενή έρευνα με αποφυγή "έτοιμων" λύσεων (templates).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Σχεδιάζουν σύνθετες εργασίες επαγγελματικών προδιαγραφών, συνδυάζοντας τις δεξιότητες που έχουν αποκτηθεί κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας των προηγούμενων μαθησιακών ενοτήτων
  - Σχεδιάζουν κατά την αρχική φάση του σχεδιασμού τα έργα τους σύμφωνα με τη μελέτη των ανταγωνιστικών προϊόντων ή υπηρεσιών
  - Αναπτύσσουν πρόσθετες τεχνικές και μεθόδους δημιουργικής επίλυσης προβλημάτων
  - Βελτιώνουν την παραγωγικότητά τους (productivity) με την επανάληψη και την εφαρμογή καλών πρακτικών.
  - Αξιοποιούν τα έντυπα δοκίμια - πρότυπα (mockups), για την παρουσίαση των έργων τους σε φυσικό μέγεθος (Φ.Μ.)
  - Οργανώνουν το παραγόμενο υλικό σε κατηγορίες για τη συμπερίληψή του στον φάκελο υλικού τους.
  - Αξιολογούν τα έργα τους καθώς και τα έργα τρίτων σε σχέση με το συνολικό αισθητικό - επικοινωνιακό αποτέλεσμα.
  - Συνεργάζονται με άλλους εκπαιδευόμενους/ες για την αξιολόγηση των σχεδιαστικών προσεγγίσεων βάσει των αρχών της σύνθεσης και του τυπογραφικού σχεδιασμού
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2).

2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'

2.4.Α. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα έχει σκοπό την ανάπτυξη δεξιοτήτων στην

ηλεκτρονική επεξεργασία σελίδας μέσα από προχωρημένες τεχνικές σχεδιασμού και ελέγχου. Σκοπός είναι η ολοκλήρωση και δημοσίευση σύνθετων λειτουργικών έγγραφων όπως ειδικά έγγραφα προς εκτύπωση, διαδραστικά PDF, ηλεκτρονικά βιβλία, εμπλουτισμένα μέσα, κ.ά. Οι εκπαιδευόμενοι/ες θα διδαχθούν τεχνικές εναλλακτικής διάταξης σελίδων (alternate, liquid layout κ.ά.), παραγωγής πίνακα περιεχομένων (table of contents), προσθήκης ειδικών χαρακτήρων (special character), γλυφών (glyphs), υποσημειώσεων (footnote), ρυθμίσεις διαδραστικών ενεργειών (interactive), προεκτυπωτικού ελέγχου (preflight), παραγωγής κατάλληλων ψηφιακών μορφότυπων κ.ά. Οι εκπαιδευόμενοι/ες ακολουθώντας τη μεθοδολογία επεξεργασίας και διαχείρισης πολυσέλιδων εγγράφων παράλληλα με τη δεοντολογία του τυπογραφικού σχεδιασμού αποκτούν μια εμπειρία επαγγελματικού επιπέδου.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Δημιουργούν σύνθετα έγγραφα σελιδοποίησης
- Ορίζουν τον κατάλληλο αριθμό σελίδων σύμφωνα με τη διάταξη των τυπογραφικών φύλλων
- Επιλέγουν εναλλακτικές διατάξεις σελιδοποίησης για σύνθετα έγγραφα (σύνθεση βιβλίου από διαφορετικά έγγραφα, διαφορετικά μεγέθη, προσανατολισμός, ρύθμιση κλίμακας σελίδων στο ίδιο αρχείο κ.ά.)
- Αξιοποιούν βιβλιοθήκες και συλλογές ως πηγή άντλησης ειδικών χαρακτήρων (σύμβολα, πολυτονικοί χαρακτήρες, τυπολόγια κ.ά.)
- Εισάγουν, μορφοποιούν ή δημιουργούν εκ νέου πίνακες δεδομένων από άλλα λογισμικά (Excel, Word κ.ά.)
- Δημιουργούν και ενημερώνουν πίνακα περιεχομένων των κεφαλαίων της σελιδοποίησης
- Εφαρμόζουν προεκτυπωτικό έλεγχο (preflight)
- Προετοιμάζουν τον φάκελο συγκέντρωσης υλικού (package) με τις συνδεδεμένες εικόνες και τις γραμματοσειρές που χρησιμοποιήθηκαν μαζί με το τελικό αρχείο σελιδοποίησης.
- Επιδεικνύουν μεθοδικότητα και οργάνωση κατά την εκτέλεση των διαφόρων σύνθετων εργασιών
- Εφαρμόζουν τεχνικές δημιουργίας ηλεκτρονικού βιβλίου (ebook, EPUB κ.ά.)
- Εκτυπώνουν δοκίμια φυσικού μεγέθους (ΦΜ)
- Αποθηκεύουν και εξάγουν αρχεία εντύπων και δημοσίευσης πολυμέσων

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.4.B. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΥΜΕΣΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Αντικείμενο της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η επέκταση των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν στο προηγούμενο εξάμηνο, με προχωρημένες τεχνικές. Οι τεχνικές αυτές αφορούν επεξεργασίες συναρμολόγησης σε έργα με ειδικές απαιτήσεις (αυξομείωση πλάνων, μείωση βάθους πεδίου, επιχρωματισμοί αντικειμένων, σχεδιασμός γραφικών, κίνηση γραφικών κ.ά.), δημιουργία σχεδιοκίνησης για τις ανάγκες έργων με εφέ και δημιουργία κίνησης χαρακτήρων (character animation). Για τον λόγο αυτό παρουσιάζονται: η επιφάνεια εργασίας (workspace), οι βασικές τεχνικές και η ροή εργασιών λογισμικών κίνησης και παραγωγής εφέ. Οι εκπαιδευόμενοι/ες μέσα από παρουσιάσεις και εργασίες της θεματικής ενότητας αποκτούν εμπειρία καλών πρακτικών για τη δημιουργία έργων ειδικών εφαρμογών. Επιπροσθέτως αξιολογούν τον ψυχολογικό αντίκτυπο των έργων που δημιουργήσαν στους θεατές.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναφέρουν τη δεοντολογία χρήσης υλικού ως προς τα πνευματικά δικαιώματα
- Επιλέγουν πρωτότυπο υλικό και διαθέσιμα πρότυπα (template)
- Χρησιμοποιούν ως πηγή έμπνευσης τη μελέτη έργων μεγάλων κινηματογραφικών δημιουργών
- Προτείνουν - με τη μορφή story board - πρωτότυπες συνθέσεις εικόνων και ήχων
- Εισάγουν συμβατά αρχεία από άλλα λογισμικά για παράλληλη επεξεργασία
- Επεξεργάζονται αρχεία ήχου με κατάλληλο λογισμικό
- Δημιουργούν μικρά animation
- Χρησιμοποιούν τα πολλαπλά επίπεδα του διαγράμματος ροής χρόνου (timeline) για την παραγωγή βίντεο
- Παράγουν οπτικοακουστικά έργα επαγγελματικών προδιαγραφών
- Αξιολογούν τα έργα τους καθώς και τα έργα τρίτων σε σχέση με το συνολικό αισθητικό - επικοινωνιακό αποτέλεσμα.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (6), Σύνολο (6)

2.4.Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να

αποκτήσουν προχωρημένες γνώσεις και δεξιότητες στον σχεδιασμό και στην ανάπτυξη λειτουργικών ιστοσελίδων και διαδραστικών εφαρμογών με αισθητικά κριτήρια. Η ενότητα εμβαθύνει σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του πεδίου όπως τον προσδιορισμό και τις απαιτήσεις των χρηστών της και σχεδιαστικές πρακτικές για τη βελτίωση της αλληλεπίδρασης διεπαφής χρήστη (UI). Τελικό στάδιο υλοποίησης αποτελεί η αξιολόγηση της ιστοσελίδας με βάση τη λειτουργικότητα και τους κανόνες ευχρηστίας του Nielsen. Η υλοποίηση του πρακτικού μέρους γίνεται με Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου (CMS) ανοικτού κώδικα για τη δημιουργία, επεξεργασία, οργάνωση, δημοσίευση και online τροποποίηση ψηφιακού περιεχομένου.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Δημιουργούν ιστοσελίδες χρησιμοποιώντας συστήματα διαχείρισης ανοικτού κώδικα
- Εισάγουν εικόνες με παράλληλη συμπλήρωση πεδίων (τίτλο, λεζάντα, εναλλακτικό κείμενο, περιγραφή, στοίχιση, μέγεθος)
- Επιλέγουν προκαθορισμένες λύσεις για την οπτική διάταξη και τους χρωματικούς συνδυασμούς (θέμα - template)
- Εφαρμόζουν συγκεκριμένες πρακτικές (tasks) διαχείρισης περιεχομένου ενός site (ανανέωση, προσθήκη, επεξεργασία άρθρων, σελίδων κ.ά.)
- Εντάσσουν στο σχεδιασμό κατηγορίες και ετικέτες (categories - tags)
- Αξιοποιούν παραγωγικά μικροεφαρμογές (widgets)
- Επιλέγουν πρόσθετα (plugins) για τη βελτίωση της παραγωγικότητας
- Αξιολογούν έναν ιστότοπο με βάση τη λειτουργικότητα και τους κανόνες ευχρηστίας του Nielsen
- Επιμελούνται ένα έργο από τη σύλληψη έως το τελικό προϊόν.
- Διαχειρίζονται αποτελεσματικά έργα ιστοτόπων χρησιμοποιώντας διαθέσιμους πόρους

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.4.Δ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα “Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα”, ως συνέχεια των αντίστοιχων ενοτήτων των προηγούμενων εξαμήνων αναφέρεται σε σύνθετες εργασίες (project) τις οποίες εκπονούν οι εκπαιδευόμενοι/ες με θεματολογία από τις μαθησιακές ενότητες του τρέχοντος και των προηγούμενων εξαμήνων. Βασικός σκοπός τη ενότητας είναι να εφοδιάζονται με ατομικό φάκελο εργασιών/υλικού (portfolio) επαγγελματικών προδιαγραφών σε υβριδική μορφή (έντυπη και ψηφιακή). Ο φάκελος θα περιλαμβάνει το σύνολο του έργου τους (έργα και τεχνουργήματα από τον διδακτικό χρόνο αλλά και έργα εκτός

διδακτικού χρόνου). Σημαντική διαδικασία αποτελούν οι διορθωτικές επεμβάσεις, ο επανασχεδιασμός ή οι επεκτάσεις των υπαρχόντων εργασιών - όπου κριθεί αναγκαίο - και η ανάθεση επιπρόσθετων εργασιών για τον εμπλουτισμό του φακέλου. Προτεινόμενες επιπρόσθετες εργασίες είναι: παρουσίαση μιας έρευνας, σχεδιασμός μιας σύνθετης συσκευασίας με μορφοκοπή και εικαστική πρόταση για την εμφάνιση, δημιουργία πρωθητικού οπτικοακουστικού έργου (συλλογή αρχικού υλικού και μοντάζ σποτ για προώθηση νέου προϊόντος που θα προβληθεί στην τηλεόραση και θα αναρτηθεί σε πλατφόρμα διαμοιρασμού) κ.ά.

Οι εκπαιδευόμενοι/ες θα αξιολογηθούν για την ποιότητα και την ποικιλία του έργου τους, τη δεξιοτεχνία, την ακρίβεια και τις τεχνικές γνώσεις, όπως και τις δεξιότητες επικοινωνίας - παρουσίασης και υποστήριξης του έργου τους.

• **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Δημιουργούν σύνθετες εργασίες που τους έχουν ανατεθεί, μέσα από την επεξεργασία δεδομένων και πληροφοριών και με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών που έχουν διδαχθεί
- Ακολουθούν την ισχύουσα νομοθεσία (ελληνική και διεθνή) σε ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας (δικαιώματα χρήσης copyright)
- Αξιοποιούν έργα και μελέτες που έχουν δημοσιοποιηθεί σε προηγούμενες περιόδους εκτός διδακτικού χρόνου
- Δημιουργούν φακέλους εργασιών - υλικού αντιπροσωπευτικών και βέλτιστων έργων τους
- Αναπτύσσουν σταδιακά ικανότητες και δεξιότητες ρύθμισης παραγόντων εκδήλωσης επαγγελματικής ανάπτυξης (προσωπικός έλεγχος, ενεργός συμμετοχή, ευελιξία, δεκτικότητα, επικοινωνιακές δεξιότητες)
- Αυτοαξιολογούν το επίπεδο θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων και δεξιοτήτων τους ώστε να το εμπλουτίζουν μέσω των διαδικασιών της μαθησιακής ενότητας
- Επικοινωνούν με τους "δημιουργικούς διευθυντές" ή τους εντολοδόχους "πελάτες" για θέματα αποσαφήνισης μηνυμάτων επιχειρηματικού σκοπού μέσω πρακτικών ενεργητικής ακρόασης συμμετέχοντας σε παιχνίδι ρόλων σχεδιαστικής πρακτικής
- Ενσωματώνουν στο αρχείο εργασίας τις αλλαγές - διορθώσεις των επιμελητών έκδοσης και των "πελατών" συμμετέχοντας σε παιχνίδι ρόλων προσομοίωσης εκδοτικής πρακτικής

• **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (6), Σύνολο (6).

Γ2 - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Αναγκαίος και Επιθυμητός Εξοπλισμός & Μέσα Διδασκαλίας

1.1. Θεωρητική Κατάρτιση

Αναγκαίος Εξοπλισμός & Μέσα Διδασκαλίας

Τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας για τα θεωρητικά μαθήματα συνίστανται στα ακόλουθα:

- Πίνακας μαρκαδόρου (whiteboard)
- Βιντεοπροβολέας (Data Projector). Τεχνολογία Προβολής: LCD/LED, Αντίθεση: 2000:1, Φωτεινότητα: 2500 AnsiLumens)
- Οθόνη προβολής αναδιπλούμενα επάνω από τον πίνακα.

Επιθυμητός Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας

- Διαδραστικός πίνακας

1.2. Εργαστήρια

Αναγκαίος Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας

Ο αναγκαίος εξοπλισμός των εργαστηρίων της ειδικότητας "Γραφίστας Εντύπων & Ηλεκτρονικών Μέσων" αποτελείται από τα εξής:

Εργαστήριο Ελευθέρου Σχεδίου - Χρώματος

- Laptop με λειτουργικά περιβάλλοντα Microsoft έκδοσης με κατώτατο όριο προδιαγραφών μία γενιά πριν σε σχέση με τις πιο πρόσφατες εκδόσεις που διατίθενται εμπορικά με οθόνη 15,6 inch.
- Βιντεοπροβολέας (Data Projector) οροφής. Τεχνολογία Προβολής: LCD/LED, Αντίθεση: 2000:1, Φωτεινότητα: 2500 AnsiLumens).
- Οθόνη προβολής αναδιπλούμενη επάνω από τον πίνακα.
- Καβαλέτα ζωγραφικής και ξύλινα σκαμνιά.
- Πινακίδες ελεύθερου σχεδίου Hardboard 35X50 εκ. ή 50X70 (1 ανά καταρτιζόμενο/η).
- Μολύβια (μαλακά B, 2B, 4B, HB), κάρβουνα, μολυβοκάρβουνα, μελάνια, πινέλα.
- Χρώματα: τέμπερες, ακουαρέλες, ακριλικά, ξυλομπογιές κ.ά.

- Μεταλλική βελόνα ελευθέρου σχεδίου, γόμες μολυβιού - κάρβουνου, πινακίδες, πιαστράκια, χαρτιά ελευθέρου σχεδίου, χάρακες, ορθογώνια τρίγωνα.
- Κόλλες τύπου schoeller (σέλλερ) μάτ 35X50 εκ., κόλλες ή μπλοκ ακουαρέλας 200 γρ.
- Κουρτίνες ή στόρια σκίασης.
- 2 επιδαπέδια φωτιστικά spot, ρυθμιζόμενου ύψους, ισχύος 100 watt, 5.000 - 6.000 kelvin.
- 1 σχεδιαστήριο ανά καταρτιζόμενο, διαστάσεων (50X70) εκ. τουλάχιστον
- Μεγάλα γεωμετρικά στερεά (σφαίρες, κώνοι, κύβοι κλπ.) για τις συνθέσεις του ελευθέρου σχεδίου.
- Ξύλινο μοντέλο - ανθρωπάκι, αρθρωτό σε βάση, ύψος 20 εκ. και 30 εκ. (για τη μελέτη κίνησης και μορφών του ανθρώπινου σώματος - σκίτσου (1 ανά καταρτιζόμενο/η)).
- Γύψινες προτομές αντίγραφα μουσείων.
- Για την εξυπηρέτηση των εκπαιδευομένων στη μαθησιακή υποενότητα του χρώματος απαιτείται παροχή νερού στο εργαστήριο.

Εργαστήρια Ηλεκτρονικών εφαρμογών Γραφιστικής - Πληροφορικής

Σε κάθε εργαστήριο απαιτείται η ύπαρξη Τοπικού Δικτύου (LAN) για τα λειτουργικά περιβάλλοντα Microsoft έκδοσης με κατώτατο όριο προδιαγραφών μία γενιά πριν σε σχέση με τις πιο πρόσφατες εκδόσεις που διατίθενται εμπορικά. Για την υλοποίηση των παραπάνω είναι απαραίτητη η ύπαρξη κεντρικής μονάδας (server) και σταθμών εργασίας (workstation). Ο κάθε σταθμός εργασίας αντιστοιχεί σε 2, το πολύ, καταρτιζόμενους/ες. Απαιτείται ένας (1) σταθμός εργασίας για τον/την εκπαιδευτή/τρια. Οι σταθμοί εργασίας πρέπει να διαθέτουν όλα τα προβλεπόμενα στοιχεία (κεντρική μονάδα με ισχυρό επεξεργαστή, κεντρική μνήμη RAM, σκληρό δίσκο, κάρτα γραφικών, θύρες USB, εξόδους εικόνας, κάρτα ήχου και ηχεία) και μεγάλη οθόνη (1920 x 1200, τουλάχιστον 24", με ratio 10/16) με κατώτατο όριο προδιαγραφών 1 γενιά πριν την πρόσφατη που διατίθεται εμπορικά. Με τα ίδια οριζόμενα όρια τεχνικών προδιαγραφών επίσης, απαιτούνται οι παρακάτω περιφερειακές συσκευές:

- Γραφίδες Σχεδίασης: 2 (με ενεργή επιφάνεια: 216 x 135 mm τουλάχιστον).
- Ψηφιακός επίπεδος σαρωτής (scanner) A3
- Έγχρωμος εκτυπωτής A3
- Έγχρωμος εκτυπωτής A4
- 1 επίπεδο κοπτικό με μαχαίρι (35X50) εκ.
- Πακέτα λογισμικού (software) για την υλοποίηση του αναλυτικού προγράμματος της ειδικότητας σε περιβάλλοντα Windows ή Mac: Ηλεκτρονικής επεξεργασίας εικόνας Adobe Photoshop ή ανάλογο, Ηλεκτρονικής επεξεργασίας μακέτας Adobe Illustrator, CorelDraw ή

αναλόγο, Ηλεκτρονικής επεξεργασίας σελίδας Adobe InDesign ή ανάλογο, Ηλεκτρονικής επεξεργασίας βίντεο και κινούμενης εικόνας Adobe Premiere Pro, After Effects, Animate, Adobe XD ή Figma, Audacity ή ανάλογα λογισμικά στις πιο λειτουργικές και πρόσφατες εκδόσεις τους.

Επιθυμητός Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας

- 1 Ψηφιακή κάμερα (DSLR Body, Ανάλυση τουλάχιστον 18 MP και Ανάλυση Photo 5184 x 3456 pixels) μαζί με αντίστοιχους φακούς (εστιακής απόστασης από 28 mm έως 210 mm), ανά 8 καταρτιζόμενους
- 1 βιντεοκάμερα (Full HD, 1920 x 1080 pixels, 60 fps, Ανάλυση: 3.0 MP, Οθόνη: 2.7 inches, Κάρτα Μνήμης), ανά 8 καταρτιζόμενους
- Ακουστικά για κάθε σταθμό εργασίας
- Εγκατάσταση μονάδας αδιάλειπτης παροχής ισχύος (UPS) ανά σταθμό εργασίας.
- Φωτοτράπεζα

2. Διδακτική Μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/ρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/τριας και εκπαιδευόμενων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Την υποστήριξη ενός αλληλεπιδραστικού περιβάλλοντος μάθησης, υποστηρίζει η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της

συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών όπως ο καταγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις - απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους μέσα από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες - ατομικές ή/και ομαδικές - δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα, προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (project), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/τριών ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Το σύνολο των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα - ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

3. Υγεία και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζόμενων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο IEK όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και το επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν.3850/2010), όπως ισχύει.
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89), όπως ισχύει.
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β'/2015), όπως ισχύει.

- Το ΦΕΚ 3938/B/26-8-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 4146/B/9-9-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες Υγείας και Ασφάλειας καθώς και ο σχετικός αναγκαίος εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

3.1. Βασικοί Κανόνες Υγείας και Ασφάλειας

Οι χώροι κατάρτισης (αίθουσες διδασκαλίας και εργαστηριακοί χώροι) πρέπει να διαθέτουν όλες τις απαραίτητες προδιαγραφές που εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την υγεία καταρτιζομένων και εκπαιδευτών/τριών.

Οι αίθουσες πρέπει να πληρούν τις παρακάτω προδιαγραφές:

- Επαρκή φυσικό φωτισμό, με φωτιστική επιφάνεια τουλάχιστον 20% της επιφάνειας του δαπέδου. Επαρκής και ομοιόμορφος τεχνητός φωτισμός.
- Παροχή επαρκούς αερισμού με σύγχρονες μονάδες εξαερισμού.
- Πόρτες ελάχιστου καθαρού πλάτους 1 μ. και ελάχιστου καθαρού ύφους 2,20 μ., που ανοίγουν από μέσα προς τα έξω.
- Κεντρική θέρμανση ή ηλεκτρικά σώματα ασφαλείας ή θερμοσυσσωρευτές και Κλιματιστικά.
- Επαρκείς εξόδους κινδύνου, σύμφωνα με τους κανονισμούς πυροπροστασίας.
- Τα υλικά κατασκευής του δαπέδου πρέπει να εξασφαλίζουν αντιολισθηρότητα, ομοιογένεια, μικρή ανακλαστικότητα.
- Πρόνοια για την παροχή πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ατυχήματος.
- Πρόνοια για επαρκή εξαερισμό των χώρων.

Οι χώροι των εργαστηρίων για την υλοποίηση των εργαστηριακών ασκήσεων πρέπει να τηρούν τις παρακάτω προδιαγραφές:

- Τα εργαστήρια πρέπει να τηρούν τις προδιαγραφές των αιθουσών διδασκαλίας που προβλέπονται στην τρέχουσα υποενότητα.
- Σε κάθε εργαστηριακό χώρο πρέπει να υπάρχει αναρτημένος πίνακας χρήσιμων τηλεφώνων (Πρώτων Βοηθειών, Πυροσβεστικής κ.λπ.) και το ωράριο λειτουργίας του ΙΕΚ σε εμφανές σημείο.
- Οι καταρτιζόμενοι/ες πρέπει να ενημερώνονται για την ορθή χρήση των μηχανημάτων με τα οποία έρχονται σε επαφή, καθώς και για τα μέτρα ασφαλείας και τις σωστές συνθήκες φύλαξης τους.
- Δεν επιτρέπεται η χρήση φαγητού ή/και ποτού εντός των εργαστηρίων με σκοπό την προστασία των ατόμων και του εξοπλισμού.

- Ο εξοπλισμός του εργαστηρίου (hardware) πρέπει να πληροί τα διεθνή standards ασφάλειας, εργονομίας και ηλεκτρομαγνητικής προστασίας.

3.2. Μέσα ατομικής προστασίας

Προβλέπεται η τήρηση βασικού εξοπλισμού παροχής πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ατυχήματος. Δεν είναι απαραίτητα ειδικά μέσα ατομικής προστασίας.

**Μέρος Δ' - ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ**

1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της οι πρακτικά ασκούμενοι/ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να ανταπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και την προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία - μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για την μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους εκπαιδευόμενους των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για το θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία^{12,13,14}, και που αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης της ειδικότητας «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων» είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8) ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

Η περίοδος της πρακτικής άσκησης της ειδικότητας «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων» μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική, ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης του τετάρτου (Δ') εξαμήνου και πρέπει να ολοκληρωθεί εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

¹² ΦΕΚ 4445/Β/22-8-2022. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Γ6α/ΓΠ. 7037. Κανονισμός λειτουργίας των Δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και του Ι.Ε.Κ. Ε.Κ.Α.Β.

¹³ ΦΕΚ 4264/Β/10-8-2022. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ6/98750. Κανονισμός Λειτουργίας Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.) που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

¹⁴ ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., δημόσιες υπηρεσίες, Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται οι φορείς:

- α) Προσωρινής απασχόλησης
- β) Τα νυχτερινά κέντρα
- γ) Παροχής καθαριότητας και φύλαξης
- δ) Τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών
- ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/η εκπαιδευόμενος/η Ι.Ε.Κ., προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον εργοδότη, η οποία θεωρείται από το Ι.Ε.Κ. φοίτησης. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η Εκπαιδευτής/τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκούμενων. Σε αυτή την κατεύθυνση ο/η εργοδότης/τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «Εκπαιδευτή στο χώρο εργασίας» ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στο χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/α πρακτικά ασκούμενος/η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε, καθώς και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στο χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώρηση ελέγχεται και υπογράφεται από τον εκπαιδευτή στο χώρο εργασίας.

2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η

2.1. Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων», οι εκπαιδευόμενοι/ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το τέταρτο (Δ') εξάμηνο φοίτησης στα Ι.Ε.Κ.. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία^{15,16,17}. Στη συνέχεια παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων.

➤ Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Δυνατότητα αποζημίωσης η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του εργοδότη να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του απυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι

---

¹⁵ ΦΕΚ 4445/Β/22-8-2022. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Γ6α/ΓΠ. 7037. Κανονισμός λειτουργίας των Δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και του Ι.Ε.Κ. Ε.Κ.Α.Β.

¹⁶ ΦΕΚ 4264/Β/10-8-2022. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ6/98750. Κανονισμός Λειτουργίας Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.) που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

¹⁷ ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.

4. Δικαίωμα αναφοράς στο I.E.K. της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης.
5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο I.E.K. εποπτείας.
6. Άλλαγή εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

➤ **Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων**

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση.
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του εργοδότη.
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του εργοδότη.
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του εργοδότη.
5. Προσκόμιση- όπου απαιτείται- όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος.
6. Προσκόμιση στο I.E.K. των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
7. Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του/της ασκούμενου/ης της επιχείρησης και του IEK εποπτείας.
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το I.E.K. και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και περιγράφονται συνοπτικά τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στο χώρο πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης.
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στο I.E.K. φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για έλεγχο.
10. Υποβολή μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης στο I.E.K. φοίτησης συμπληρωμένο με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, το χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας, και την επίδοσή του/της πρακτικά ασκούμενου/ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον εργοδότη - νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής.
11. Άμεση ενημέρωση του I.E.K. φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής και του εντύπου της λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/η την πρακτική άσκηση για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος στον ίδιο ή σε άλλο φορέα απασχόλησης (εργοδότη), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον εργοδότη τότε οφείλει ο τελευταίος να ενημερώσει άμεσα το I.E.K. φοίτησης του πρακτικά ασκούμενου.

2.3. Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπεύθυνου του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων» οι εκπαιδευόμενοι/ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε **τομείς** που σχετίζονται με Σχεδιασμό Εντύπων και Εφαρμογών Ηλεκτρονικών Μέσων **σε φορείς/επιχειρήσεις όπως Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμοί** που διαθέτουν τμήμα γραφιστικής ή εταιρείες κάθε είδους που έχουν συναφές αντικείμενο με το επάγγελμα και αναλυτικότερα σε:

- **Δημιουργικά γραφεία και διαφημιστικές εταιρείες** (προσχέδια και μακέτες νοηματικών ιδεών, ηλεκτρονικές επεξεργασίες υλικού)
- **Ατελιέ γραφικών τεχνών** (ηλεκτρονικές επεξεργασίες υλικού, εξαγωγή αρχείων)
- **Ατομική επιχείρηση Γραφίστα** (προσχέδια και μακέτες νοηματικών ιδεών, ηλεκτρονικές επεξεργασίες υλικού)
- **Εκδοτικούς οίκους, εφημερίδες & περιοδικά** (ηλεκτρονικές επεξεργασίες υλικού, σελιδοποιήσεις)
- **Βιομηχανίες και εργαστήρια εκτυπώσεων όλων των ειδών** (ηλεκτρονικές επεξεργασίες υλικού, μοντάζ εκτύπωσης, παρακολούθηση ροής εργασίας)
- **Επιχειρήσεις γραφικών τεχνών** (ηλεκτρονικές επεξεργασίες υλικού, μοντάζ εκτύπωσης, παρακολούθηση ροής εργασίας)
- **Βιομηχανίες συσκευασίας** (ηλεκτρονικές επεξεργασίες υλικού, καλούπια μορφοκοπής, παρακολούθηση ροής εργασίας)
- **Εταιρείες σχεδιασμού εκθέσεων, εκδηλώσεων, συνεδρίων κτλ.** (προσχέδια και μακέτες νοηματικών ιδεών, σελιδοποιήσεις, ηλεκτρονικές επεξεργασίες υλικού, ενημερωτικά πανό κ.ά.)
- **Εταιρείες σχεδίασης και κατασκευής ιστοσελίδων, ιστοτόπων και ηλεκτρονικών καταστημάτων** (εικονογραφημένο σενάριο λειτουργικής ιστοσελίδας, ηλεκτρονικές επεξεργασίες υλικού, προγραμματισμός σελίδας)
- **Εταιρείες κινηματογραφικών και τηλεοπτικών παραγωγών** (σχεδιασμός γραφικών, τίτλοι αρχής τέλους, επεξεργασίες ψηφιακού υλικού, μακέτες οθόνης κ.ά.)
- **Εταιρείες σχεδιασμού πολυμέσων** (εικονογραφημένα σενάρια, ψηφιακές επεξεργασίες υλικού, δημιουργία οπτικοακουστικών έργων και έργων διεπαφής)
- **Εταιρείες σχεδιασμού βίντεο-παιχνιδιών** (εικονογραφημένα σενάρια, ψηφιακές επεξεργασίες υλικού, σχεδιασμός γραφικών, κίνησης κ.ά.)
- **Εταιρείες δημοσίων σχέσεων και μάρκετινγκ** (προσχέδια νοηματικών ιδεών προώθησης, σχεδιασμός γραφικών και μακετών, επεξεργασίες κειμένου, εικόνων, γραφικών και βίντεο)
- **Φωτογραφικά εργαστήρια** (ηλεκτρονικές επεξεργασίες βελτίωσης εικόνων, σύνθεση εικόνων, εκτυπώσεις)

- Εταιρείες επιγραφών και πινακίδων σήμανσης (προσχέδια νοηματικών ιδεών, σχεδιασμός γραφικών και μακετών, ηλεκτρονικές επεξεργασίες υλικού)
- Εσωτερικές υπηρεσίες γραφιστικής δημοσίων υπηρεσιών, μεγάλων εθνικών και διεθνών οργανισμών και εταιρειών όπως:
  - Βουλή των Ελλήνων (Γραφείο Τύπου, Τηλεοπτικό Κανάλι της Βουλής, Βιβλιοθήκη, Βουλή των Εφήβων κλπ.)
  - Υπουργεία: Πολιτισμού, Τουρισμού, Αμύνης (Γεωγραφική, Υδρογραφική Υπηρεσία στρατού και Τυπογραφείο στρατού), Δημόσιας Τάξης (Τυπογραφείο και κατά τόπους Αστυνομικές Διευθύνσεις) κλπ.
  - Οργανισμοί, όπως: Εθνικό Τυπογραφείο, Στατιστική Υπηρεσία, Μουσεία, Πινακοθήκες, Βιβλιοθήκες, Δημόσια Τηλεόραση, ΕΟΤ, ΕΛΤΑ κλπ.
  - Γραφεία Τύπου Υπουργείων, Περιφερειών και Δήμων
  - Γενικά Αρχεία του Κράτους
  - Μουσείο φωτογραφίας, Σχολή κινηματογράφου Θεσσαλονίκης κλπ.
  - Διεθνή φεστιβάλ κινηματογράφου
  - Μορφωτικά ιδρύματα, Ινστιτούτα ξένων χωρών κ.ά.
- σε θέσεις εργασίας Εκπαιδευόμενου/ης (Trainee) ή Βοηθού Γραφίστα/στριας (Junior Designer) για εργασίες προσχεδίων και σχεδίων νοηματικών ιδεών, μακετών εκτύπωσης και πολυμέσων, σελιδοποιήσεων και επεξεργασιών κειμένου, διανυσματικών, χαρτογραφικών και κινούμενων εικόνων. Επίσης για σχεδιασμό και επεξεργασίες υλικού ανάπτυξης ιστοσελίδων.

3. Οδηγίες για τους εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης

Οι εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις και να λαμβάνουν υπόψη τους κάποια δεδομένα με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης αλλά και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω¹⁸:

- Παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στο χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων εγκαταστάσεων, μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου εκπαιδευτή για τους εκπαιδευόμενους.
- Τήρηση συνθηκών υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

¹⁸ Σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, βλ. ΦΕΚ 3938/B/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

- Ενημέρωση των πρακτικά ασκούμενων για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και διευκόλυνση της ομαλής ένταξή τους στο εργασιακό περιβάλλον.
- Συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στους πρακτικά ασκούμενους.
- Τήρηση των όρων της σύμβασης πρακτικής άσκησης και στόχευση στα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης όπως αυτά ορίζονται στον οδηγό κατάρτισης της ειδικότητας.
- Απαγόρευση υπέρβασης του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.
- Απαγόρευση πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης νυχτερινές ώρες (22:00-06:00), την Κυριακή και στις επίσημες αργίες.
- Συμπλήρωση και καταχώριση του ειδικού εντύπου Ε3.5. - Αναγγελία "Εναρξης/μεταβολών πρακτικής άσκησης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του αρμόδιου Υπουργείου, την έναρξη της Πρακτικής Άσκησης και τη λήξη αυτής για κάθε πρακτικά ασκούμενο. Οι εργοδότες του Δημοσίου υποχρεούνται επιπλέον να καταχωρίζουν το απογραφικό δελτίο κάθε πρακτικά ασκούμενου/ης στο Μητρώο Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο εργοδότη, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.
- Ο ανώτατος αριθμός πρακτικά ασκούμενων ανά εργοδότη εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων, όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την Επιθεώρηση Εργασίας. Ειδικότερα:
  - α) Οι ατομικές επιχειρήσεις, χωρίς κανέναν εργαζόμενο, μπορούν να δέχονται έναν (1) πρακτικά ασκούμενο
  - β) Οι εργοδότες που απασχολούν 1-10 άτομα μπορούν να προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης που αντιστοιχούν στο 25% (1-2 άτομα) των εργαζόμενων εξαρτημένης εργασίας. Ειδικότερα για εργοδότες που απασχολούν 1-5 άτομα το αποτέλεσμα της ποσόστωσης στρογγυλοποιείται προς τα κάτω, ενώ για εργοδότες που απασχολούν από 6-10 άτομα τα αποτελέσματα της ποσόστωσης στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω.
  - γ) Οι εργοδότες που απασχολούν από 10 και πάνω εργαζόμενους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση.
  - δ). Οι εργοδότες που απασχολούν πάνω 250 εργαζόμενους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας ανά υποκατάστημα, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση, αν ο αριθμός που προκύπτει από την ποσόστωση είναι μεγαλύτερος. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαιού, τα οποία δεν διαθέτουν υποκαταστήματα, μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των υπαλλήλων τους.
- Σε περίπτωση που ο εργοδότης παρέχει παράλληλα θέσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης άλλων εκπαιδευτικών βαθμίδων τα ανωτέρω ποσοστά λειτουργούν σωρευτικά.

4. Ο ρόλος του/της Εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/Η εργοδότης της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή στο χώρο εργασίας», ο οποίος αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στο χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευομένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η Εκπαιδευτής/τρια είναι το συνδετικό πρόσωπο του εργοδότη της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (Ι.Ε.Κ.) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά στην παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκούμενων.

5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των σπουδαστών/ριων ΙΕΚ με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στο χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης οι πρακτικά ασκούμενοι/ες καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν στην ειδικότητα και που δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης δίνεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/αυτόνομη εκτέλεση της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

Πίνακας 4: Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
A. «Μετατροπή νοηματικών ιδεών σε οπτικά μηνύματα»	<ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνία μεταξύ των συμβαλλομένων ενός έργου για τον προσδιορισμό του μηνύματος οπτικής επικοινωνίας • Αποσαφήνιση παραμέτρων για χάραξη στρατηγικής προσέγγισης ενός έργου. • Έρευνα ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών. • Προετοιμασία μελέτης με σκίτσα, διαγράμματα, εικονογραφήσεις και διατάξεις για τη χάραξη στρατηγικής της σχεδιαστικής προσέγγισης • Σχεδιασμός οπτικών λύσεων σε χαρτί ή ψηφιακά με κατάλληλα λογισμικά. • Παρουσίαση σχεδιαστικών λύσεων στην ομάδα εργασίας ή στον πελάτη • Υποστήριξη της σχεδιαστικής πορείας με γραπτή ή και προφορική τεκμηρίωση. • Αναπροσαρμογή σχεδίων κατόπιν υποδείξεων 	<ul style="list-style-type: none"> • Μέσα επικοινωνίας και έρευνας (τραπέζι συσκέψεων, τηλεδιάσκεψη, πρόσβαση στο διαδίκτυο, σε βιβλιοθήκες και τράπεζες υλικού) • Σχεδιαστικά όργανα και υλικά για προσχέδια στο χέρι • Κατάλληλα λογισμικά για ψηφιακά προσχέδια
B. «Συγκέντρωση, αξιολόγηση, ψηφιοποίηση, επεξεργασία και αποθήκευση του αφετηριακού υλικού»	<ul style="list-style-type: none"> • Συγκέντρωση πρωταρχικού υλικού του έργου από κατάλληλες πηγές • Τήρηση νομοθεσίας περί πνευματικών δικαιωμάτων • Αξιολόγηση του πρωτογενές υλικού με αισθητικά και τεχνικά κριτήρια • Ψηφιοποίηση του πρωτογενούς υλικού (κείμενα, εικόνες, γραφικά, ήχοι, βίντεο) • Επεξεργασία ψηφιοποιημένου υλικού με τα κατάλληλα λογισμικά • Αποθήκευση και εξαγωγή αρχείων με ενδεδειγμένους μορφότυπους σε σχέση με το μέσο προβολής. • Τήρηση οργανωμένου αρχείου των στοιχείων του έργου για λειτουργική χρήση 	<ul style="list-style-type: none"> • Πλήρης σταθμός ηλεκτρονικής εργασίας (workstation) με ισχυρό υπολογιστή, μεγάλη οθόνη, κατάλληλα περιφερειακά
Γ. «Δημιουργία πρότυπων σχεδίων που συνδυάζουν κείμενα, εικόνες ή/και γραφικά για έντυπα και	<ul style="list-style-type: none"> • Μετατροπή προσχεδίων σε δισδιάστατα διανυσματικά σχέδια ανοιχτού τύπου. • Σχεδιασμός πρωτότυπων γραφικών και μακετών με τήρηση νομοθεσίας περί πνευματικών δικαιωμάτων • Επιλογή κατάλληλων μεγεθών εντύπων σε σχέση με τους τεχνικούς περιορισμός και την τυποποίηση του χαρτιού. 	<ul style="list-style-type: none"> • Λογισμικά ηλεκτρονικής επεξεργασίας εικόνας, μακέτας, σελίδας.

ηλεκτρονικά μέσα»	<ul style="list-style-type: none"> • Αποθήκευση και εξαγωγή ψηφιακών μακετών με τους κατάλληλους μορφότυπους για εκτύπωση ή για ψηφιακή δημοσίευση. 	
Δ. «Δημιουργία κινούμενων αφηγήσεων και σχεδιασμός πολυμεσικών εφαρμογών γραμμικών και διαδραστικών»	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός εικονογραφημένου σεναρίου (storyboard) με οποιοδήποτε μέσο για την παρουσίαση μιας ιδέας που περιέχει κίνηση. • Απόδοση κίνησης με το κατάλληλο λογισμικό σε στατικά διανυσματικά γραφικά για ενίσχυση του μηνύματος που μεταδίδουν. • Σύνθεση οπτικοακουστικών έργων με κινούμενη εικόνα, βίντεο, ήχους, τίτλους αρχής και τέλους κ.ά. • Σχεδιασμός λειτουργικού περιβάλλοντος διεπαφής πολυμεσικών εφαρμογών βάσει των αρχών συμπερίληψης (ανάπτυξη ιστοσελίδας). • Δημιουργική συνεργασία με επαγγελματίες άλλων κλάδων που εμπλέκονται για την παραγωγή ενός πολυμεσικού έργου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Λογισμικά μοντάζ βίντεο, επεξεργασίας ήχου, παραγωγής κινούμενων εφέ. • Πρόσβαση στο διαδίκτυο και πλατφόρμες ανάπτυξης ιστοσελίδας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Προφίλ εκπαιδευτών/τριών

Μαθησιακή ενότητα	Ειδικότητα εκπαιδευτή/τριας
Α' Εξάμηνο	
Ιστορία τέχνης (Προϊστορική τέχνη - 18ος αιώνας)	Πτυχίο Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης ΑΕΙ ή Τμήματος Εικαστικών Τεχνών ΑΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΑΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού ΑΕΙ/ΤΕΙ
Γραφιστική	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Σχέδιο - χρώμα	Πτυχίο Τμήματος Εικαστικών Τεχνών ΑΕΙ ή Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Τεχνολογία παραγωγής εντύπου	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Εισαγωγή στην ψηφιακή εικόνα	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Τεχνών Ήχου και Εικόνας ΑΕΙ/ΤΕΙ
Χρώμα γραφικών τεχνών	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Β' Εξάμηνο	
Ιστορία τέχνης (19ος - 20ος αιώνας)	Πτυχίο Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης ΑΕΙ ή Τμήματος Εικαστικών Τεχνών ΑΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΑΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού ΑΕΙ/ΤΕΙ
Ειδικές εφαρμογές γραφιστικής	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ

Σκίτσο - σύνθεση	Πτυχίο Τμήματος Εικαστικών Τεχνών ΑΕΙ ή Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Τεχνολογία παραγωγής εντύπου και πολυμέσων	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Ηλεκτρονική επεξεργασία εικόνας	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Τεχνών Ήχου και Εικόνας ΑΕΙ/ΤΕΙ
Ηλεκτρονική επεξεργασία μακέτας	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), νέου ενιαίου κλάδου εκπαιδευτικών ΠΕ 89 Εφαρμοσμένων Τεχνών, αυστηρά μόνο ειδικότητες Γραφιστικής και Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών
Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Γ' Εξάμηνο	
Ειδικές εφαρμογές ηλεκτρονικής επεξεργασίας εικόνας	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Τεχνών Ήχου και Εικόνας ΑΕΙ/ΤΕΙ
Ειδικές εφαρμογές ηλεκτρονικής επεξεργασίας μακέτας	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Ηλεκτρονική επεξεργασία σελίδας	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Σχεδιασμός και ανάπτυξη ιστοσελίδων	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Τεχνών Ήχου και Εικόνας ΑΕΙ/ΤΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας ΑΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Γραφιστική για τα πολυμέσα	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Τεχνών Ήχου και Εικόνας ΑΕΙ/ΤΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας ΑΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών ΑΕΙ/ΤΕΙ

Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Δ' Εξάμηνο	
Ειδικές εφαρμογές ηλεκτρονικής επεξεργασίας σελίδας	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Ειδικές εφαρμογές σχεδιασμού και ανάπτυξης ιστοσελίδων	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Τεχνών Ήχου και Εικόνας ΑΕΙ/ΤΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας ΑΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών ΑΕΙ/ΤΕΙ
Ειδικές εφαρμογές γραφιστικής για τα πολυμέσα	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Τεχνών Ήχου και Εικόνας ΑΕΙ/ΤΕΙ, ελλείψει αυτών, Πτυχίο Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας ΑΕΙ
Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα	Πτυχίο Γραφιστικής ή Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΑΕΙ/ΤΕΙ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης & Νέας Γενιάς (2017). Οδηγός Σπουδών: Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων. Ανακτήθηκε από: <http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΕΝΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ.pdf>

Γεωργιάδου, Ε., Πίτατζη, Ε., & Σακελλαρίου, Π. (2021, Μάρτιος). Η συσκευασία στο επίκεντρο: εξελίξεις και προκλήσεις. *All Pack Hellas Το περιοδικό της Συσκευασίας*. Διαθέσιμο στο: <https://www.allpackhellas.gr/artha/i-syskeyasia-sto-epikentro-exelixeis-kai-prokliseis/>

IME ΓΣΕΒΕΕ (2018). Τάσεις και ανάγκες δεξιοτήτων στη δημιουργική και πολιτιστική βιομηχανία: Η περίπτωση του οπτικοακουστικού τομέα και των ζωντανών παραστάσεων. Προτάσεις πολιτικής για Βουλγαρία, Ελλάδα, Ρουμανία και Ηνωμένο Βασίλειο. Διαθέσιμο στο: https://imegsevee.gr/wp-content/uploads/2019/01/LS_GR_pages.pdf

ΙΠΑ ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ (2016). Μελέτη για την Χαρτογράφηση της Πολιτιστικής & Δημιουργικής Βιομηχανίας. Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου Πανεπιστημίου, Ειδική Υπηρεσία Τομέα Πολιτισμού. Διαθέσιμο στο: <http://ep.culture.gr/el/Documents/OΔΗΓΟΙ-ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ/ΜΕΛΕΤΕΣ/Xartografisi.Full.1.pdf>

Cann, M. J. (2022, March 8). *The 8 types of graphic design you need to know*. 99 Designs. Available at: <https://99designs.com/blog/tips/types-of-graphic-design/>

Chen, T. W., Idris, M. Z., & Wong, S. C. (2018). What makes an undergraduate graphic design education valuable? *Journal of Education and Social Sciences*, 11(1), 73-82. Available at: https://www.jesoc.com/wp-content/uploads/2018/12/JESOC-KC11_207.pdf

Dziobczenski, P. R. N., Person, O., & Meriläinen, S. (2018). Designing Career Paths in Graphic Design: A Document Analysis of Job Advertisements for Graphic Design Positions in Finland. *The Design Journal*, 21(3), 349-370. doi: 10.1080/14606925.2018.1444874

European Commission (n.d.). *Creative Europe 2021-2027: Audiovisual*. Available at: <https://culture.ec.europa.eu/cultural-and-creative-sectors/audiovisual>

European Commission (n.d.). *Creative Europe 2021-2027: Books and Publishing*. Available at: <https://culture.ec.europa.eu/cultural-and-creative-sectors/books-and-publishing>

Fleischmann, K. (2015). After the Big Bang: What's next in design education? Time to relax? *Journal of Learning Design* 8(3), 123-142. doi: 10.5204/jld.v8i3.258

Graphic Designer: 2022 Guide. (n.d.) Retrieved from <https://brainstation.io/career-guides/what-skills-do-graphic-designers-need>

Meyer, M. W., & Norman, D. (2020). Changing Design Education for the 21st Century. *She Ji: The Journal of Design, Economics, and Innovation*, 6(1), 13–49. doi: 10.1016/j.sheji.2019.12.002

B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. (2013).

Γλωσσάρι. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/glossari>

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα

Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. (2020).

Οδηγοί Σπουδών ειδικοτήτων Σ.Α.Ε.Κ του Ν.4186/2013. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις. Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, INE ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ., & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του INE/ΓΣΕΕ. Ανάκτηση από <https://protopekpedeftikonylikon.gr>

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. & Σπηλιώτη, Χ. (2007). Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων. Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων. Αθήνα: INE/ΓΣΕΕ. https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf

Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου, 2020,

από <http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf>

Cedefop. (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Cedefop. (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms*, 2nd edition. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Kopnov, V. A., Shmurygina, O. V., Shchipanova, D. E., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. & Morevs, P. (2018). Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context. *The Education and Science Journal*, 20(6), 90-117. doi: 10.17853/1994-5639-2018-6-90-117.

Mansfield, B. & Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*. European Training Foundation. Retrieved June 9, 2020, from https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf

Psifidou, I. (2009). What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers, *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training*, June 29-July 3 2009, 183-188. Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Γ. Σχετική Εθνική Νομοθεσία

ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.

ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020.Νόμος υπ' αριθμ. 4763/2020. Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση

της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 3520/Β/19-9-2019. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 40331/Δ1.13521/2019.

Επανακαθορισμός Όρων Ηλεκτρονικής Υποβολής Εντύπων Αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.).

ΦΕΚ 2440/Β/18-7-2017. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/118932/2017. *Ρύθμιση Θεμάτων Επιδότησης και Ασφάλισης της Μαθητείας των Σπουδαστών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).*

ΦΕΚ 1245/Β/11-04-2017. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/54877/2017. *Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.).*

ΦΕΚ 1807/Β/2-7-2014. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 5954/2014. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ) που Υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.).*

ΦΕΚ 566/Β/8-5-2006. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 110998/8-5-2006. *Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων.*

Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Συντακτική ομάδα

Γούλας Χρήστος
Βαρβιτσιώτη Ρένα
Θεοδωρή Ελένη
Καρατράσογλου Ιάκωβος
Μαρκίδης Κωνσταντίνος
Μπαμπανέλου Δέσποινα
Νάτσης Παναγιώτης

Επιμέλεια σύνταξης:

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Το κείμενο συντάχθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» και ειδικότερα της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)» – ΟΠΣ (MIS) 5069281 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ)

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

